

A Felsőfokú Duális Képzés Fehér Könyve

A DKT által elfogadott dokumentum

2019. szeptember 24.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Duális képzés: a legfontosabb tudnivalók	4
3. A duális képzés forgatókönyvei	15
3.1. Az intézményi folyamatok bemutatása	16
3.1.1. A duális képzés előkészítése	16
3.1.2. A duális képzés működtetése	21
3.1.3. A duális képzés zárása és utókövetése.....	25
3.2. A partnerszervezeti folyamatok bemutatása	27
3.2.1. A duális képzés előkészítése	27
3.2.2. A duális képzés működtetése	32
3.2.3. A duális képzés zárása és utókövetése.....	38
3.3. A hallgatói folyamatok bemutatása	40
3.3.1. A duális képzés előkészítése	40
4. Mellékletek.....	51
4.1. A duális képzés öröknaptára	52
4.2. Együttműködési megállapodás (minta)	53
4.3. Együttműködési megállapodás módosítása (minta).....	59
4.4. EDKP (minta).....	60
4.5. Partnerszervezeti képzési naptár (minta)	62
4.6. Hallgatói munkaszerződés (minta)	63
4.7. Hallgatói munkaszerződés módosítása (minta).....	67
4.8. Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése a partnerszervezet részéről (minta)	68
4.9. Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése a hallgató részéről (minta).....	69
4.10. Hallgatói munkaszerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése (minta).....	70
4.11. Gyakorlati értékelőlap (minta).....	72
4.12. Haladási napló (minta)	74

1. Bevezetés

Jelen Fehér Könyv célja a Magyarországon 2015 szeptemberében indult, duális formában indított felsőoktatási képzésekre vonatkozó legfontosabb tudnivalók lényegre törő és gyakorlatias összefoglalása. Ennek megfelelően a Fehér Könyv igyekszik érthető módon ismertetni a felsőfokú duális képzés megvalósítására vonatkozó elvárásokat, szabályokat és elveket, emellett a duális képzéssel kapcsolatban kialakult, máshol le nem írt tapasztalati tudást is törekszik összefoglalni.

A Fehér könyv két nagy tartalmi részre osztható:

- ▶ A 2. fejezet – a címének megfelelően – a duális képzéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat foglalja össze. Ebben a részben a képzési forma bevezetését fontolgató felsőoktatási intézmények, a duális képzési hallgatók fogadása iránt érdeklődő partnerszervezetek, illetve a tanulmányaikat ebben a formában végezni szándékozó hallgatók alapvető információkat olvashatnak a duális képzésről. A fejezet a legfontosabb tudnivalókat praktikus, kérdezz-felelek formában vezeti elő a gyors és praktikus felhasználhatóság érdekében.
- ▶ A Fehér Könyv fő tartalmi egysége a 3. fejezet, amely már hármass bontásban – tehát a felsőoktatási intézmények, a partnerszervezetek, majd a hallgatók szemszögéből – írja le a duális képzés forgatókönyvét, a képzést megelőző felkészüléstől a képzési program lebonyolításán át egészen a képzést követő időszakban esedékes teendőig. A duális képzés forgatókönyveinek leírása során a Fehér Könyv időrendi sorrendet követ, és a 2. fejezethez hasonlóan törekszik a gyakorlatiasságra: célja mindvégig az, hogy a tájékozódást azonnal és hatékonyan támogatni képes kézikönyvként szolgáljon. A forgatókönyveket a könnyű áttekinthetőség érdekében három szakaszra bontottuk (előkészítés, működtetés, zárás és utókövetés), ezek mérföldköveit minden szakasz esetében egyértelműsítő ábrák vezetik fel.

A Fehér Könyv gyakorlatias profilját tovább támogatják a különböző színes keretes tartalmak:

- ▶ a szürke háttérű keretes részek alapfogalmakat és háttér-információkat tisztáznak;
- ▶ zöld háttérrel jelennek meg a duális képzésre már rálátással bíró felsőoktatási intézmények és partnerszervezetek képviselőinek legfontosabb gyakorlati tapasztalatai és javaslatai;
- ▶ végül kék háttérrel a duális képzés szempontjából releváns képzési területek követelményeiből eredő sajátosságok szerepelnek.

A Fehér Könyvön belüli navigálást – annak elektronikus formájában – a dokumentumon belül elhelyezett hiperlinkek segítik.

Hogy a felhasználók részére további gyakorlati támogatást nyújtson, a 4. fejezet általánosított formában tartalmazza a duális képzés adminisztrációjához szükséges legfontosabb sablonokat. Ezek – saját igényeiknek megfelelő átalakítását követően – a felsőoktatási intézmények, a partnerszervezetek és a hallgatók részére is segítséget nyújthatnak a duális képzésbe való bekapcsolódáshoz.

2. Duális képzés: a legfontosabb tudnivalók

[Mi a duális képzés?](#)

[Mi nem duális képzés?](#)

[Melyek a duális képzés alapelvei?](#)

[Részt vehetek-e a duális képzésben?](#)

[Milyen előnyeim származnak abból, ha a részvétel mellett döntök?](#)

[Milyen kötelezettségeim vannak a duális képzés során?](#)

[Milyen kihívások kapcsolódnak a duális képzéshez?](#)

[Hogyan készüljek fel a duális képzésre?](#)

[Honnan juthatok további információhoz a duális képzéssel kapcsolatban?](#)

Mi a duális képzés?

Felsőfokú duális képzésnek az olyan felsőfokú tanulmányokat nevezzük, amelyek során a hallgatók képzését a felsőoktatási intézmény (jellemzően egy eleve gyakorlatorientált képzést nyújtó intézmény) egy partnerszervezettel közösen látja el. A partnerszervezetnél a hallgató specifikus szakmai tudásra, valamint munkavégzési gyakorlatra tesz szert, aminek köszönhetően a felsőfokú tanulmányai végeztével tapasztaltabb és képzetesebb szakemberként léphet be a munkaerőpiacra – akár az adott partnerszervezet alkalmazásában.

Duális formában szakok az alábbi képzési területeken indíthatók:¹

Speciális helyzetben van a társadalomtudomány képzési terület, melynek csupán egyetlen képzése, a szociális munka alapképzési szak indítható duális formában, az összes többi szak nem.

A képzési területek melletti további megkötés, hogy duális képzést csak nappali munkarendű szakon lehet indítani: a levelező, az esti, illetve a távoktatási munkarendű szakok tehát nem indulhatnak duális formában. A nappali munkarendű szakok közül azonban mind az alapképzési szakok (BA/BSc), mind pedig a mesterképzési szakok (MA/MSc) lehetnek duálisak, nem indíthatók ugyanakkor duális formában sem a felsőoktatási szakképzések, sem a szakirányú továbbképzések.

¹ Az Nftv. 108. § 1b. pontja a képzési területek mellett még a szociális munka alapképzési szakot nevesíti.

A fejezet további részében – az egyértelműség érdekében – ikonokkal különböztetjük meg a felsőoktatási intézményi, a partnerszervezeti, illetve a hallgatói oldal releváns tartalmait, az alábbiak szerint:

Mi nem duális képzés?

Fontos tisztán látni a fogalmi elhatárolást a duális képzések és a jelentős gyakorlati elemmel rendelkező, de nem duális képzések között.

- ▶ A szociális képzések során a hallgatók például sok időt töltenek a gondozottak közvetlen környezetében, ezek ugyanakkor – a szociális munka alapképzési szakot leszámítva – nem lehetnek duális formában indított szakok.
- ▶ Szintén nem számít duális képzésnek az, ha egy partnerszervezet saját kutatási és fejlesztési tevékenységének egy részét egy intézményhez szervezi ki, és ennek keretei között fiatal kutatók a partnerszervezet infrastruktúráját is használják.
- ▶ Végül fontos megemlíteni az ún. gyakorlatigényes képzést, melynek végén legalább 6 hét egybefüggő gyakorlatot kell teljesítenie a hallgatóknak, továbbá (egy másik elvű csoportosítás szerint) a gyakorlatorientált és kiemelten gyakorlatorientált kategóriákba tartozó képzéseket is (ahol az elméleti jellegű ismeretátadáshoz képest a gyakorlati jellegű ismeretszerzés aránya 60-70, illetve 70-80%). Ezek a gyakorlatias jelleg ellenére önmagában emiatt még nem számítanak duális képzésnek – a lehetőség azonban meglehet rá, ha a duális képzéssé válás feltételei teljesülnek.

Melyek a duális képzés alapelvei?

Minden duális képzésnek meg kell felelnie bizonyos általános elvi követelményeknek, amelyeket az intézményi, a partnerszervezeti és a hallgatói oldal képviselőiből, valamint a jogszabályban nevesített minisztériumok és kamarák delegáltjaiból álló Duális Képzési Tanács (DKT) határozott meg. Ezek az alapelvek a következők:

- 1) A duális képzés minőségéért elsődlegesen a DKT és a felsőoktatási intézmény együttesen felelős.
- 2) A partnerszervezetnek vagy a belső duális képzési gyakorlólhelynek (a továbbiakban együttesen: duális képzési gyakorlólhely) meg kell felelnie a szakmai gyakorlólhelyekkel szemben előírt általános jogszabályi feltételeknek.
- 3) A duális képzési gyakorlólhelyek – a duális felsőfokú képzés minősítési követelményrendszere szerinti – szigorú minőségellenőrzése folyamatos.
- 4) A duális képzési gyakorlólhelynél a gyakorlati munka oktatásához szükséges technológiai kritériumok (gépek, eszközök, berendezések, segédanyagok)

rendelkezésre állnak, melyek alkalmasak a hallgatók megfelelő kompetencia- és készségfejlesztésére.

- 5) A duális képzési gyakorlóhelyi mentorok erős elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek, és képesek a hallgatók szakmai munkavégzési kultúra terén megvalósuló fejlődését támogatni.
- 6) A duális képzési gyakorlóhelynek rendelkeznie kell a gyakorlati képzésre vonatkozó, alkalmazható tudás elsajátítására alkalmas, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetett képzési tervvel (Egyeztetett Duális Képzési Program, röviden: EDKP), amelyet alapvetően a felsőoktatási intézmény tantervére épít, és amely a tantervvel szoros tartalmi kapcsolatban áll. Ennek megfelelően az EDKP tartalmazza a következők mindegyikét:
 - a. elméleti ismeretek,
 - b. szakmaspecifikus gyakorlati feladatok,
 - c. önálló projektmunka,
 - d. a szaknak megfelelő releváns kompetencia- és készségfejlesztés.
- 7) A duális képzési gyakorlóhelynek a felsőoktatási intézménnyel egyeztetve ki kell dolgoznia a hallgató értékelésére vonatkozó kritériumokat.
- 8) A duális képzésben részt vevő hallgató az adott félév szorgalmi időszakát normál tanrend szerint végzi. Ezt követően vagy ezzel párhuzamosan vesz részt a duális képzési gyakorlóhelynél történő oktatásban és gyakorlati ismeretek elsajátításában, a tanrendet és az intézményi jelenlétet nem sértve.
- 9) A hallgató által a duális képzési gyakorlóhelynél eltöltött idő el kell, hogy érje a szorgalmi időszak napjainak legalább 75%-át. Ezt az arányt a teljes képzési időszakra vonatkozóan kell teljesíteni, azzal a megkötéssel, hogy minden – indokolt esetben kettő – elméleti szakaszt egy gyakorlati szakasznak kell követnie.
- 10) A hallgató a duális formában folytatott teljes alap- és mesterképzési időszak alatt, legkésőbb a 2. félévtől munkavégzésre irányuló szerződéses jogviszonyba kerül a duális képzési gyakorlóhellyel.
- 11) A duális képzésben részt vevő hallgatót díjazás illeti meg egész évben, a duális formában folytatott teljes képzési időre vonatkozóan, melyet a fogadó duális képzési gyakorlóhely folyósít.
- 12) Az adott szak duális képzési formában történő indulását a felsőoktatási felvételi tájékoztató az egyes felsőoktatási intézmények által meghirdetett alap- és mesterképzéseknél egyértelműen jelzi. A jelentkezőnek az intézményi felvételi eljárással párhuzamosan, illetve – amennyiben erre nyílik lehetőség – a felvételi döntést követően, de legkésőbb a duális képzési tanulmányok megkezdéséig a duális képzési gyakorlóhelynél sikeresen kell teljesítenie egy kiválasztási eljárást.

Az alapelveket tovább részletezik a DKT által elfogadott általános minősítési követelmények és az – alap- és mesterképzési szintre külön-külön meghatározott – képzési területi követelmények.

Részt vehetek-e a duális képzésben?

A duális képzéshez való csatlakozáshoz a felsőoktatási intézménynek, a partnerszervezetnek és a hallgatónak konkrét követelményeknek kell megfelelnie. Az erről szóló döntés előtt az érintetteknek a következő szempontokat érdemes mérlegelniük:

I

- **A képzés illeszkedése:** Folytat-e az intézmény a bevezetőben említett öt képzési terület (műszaki, informatika, agrár, gazdaságtudományok, természettudomány) valamelyikéhez kapcsolódó, illetve a szociális munka alapképzési szakon képzést?
- **Intézményi erőforrások:** Megvalósíthatók-e az adott szak erőforrásaira való tekintettel a duális képzés alapelvei, az általános minősítési, valamint a képzési területi – és képzési szintű – követelmények? Amennyiben nem, vállalja-e az intézmény az ezekhez szükséges fejlesztések végrehajtását?
- **Partnerszervezeti igényfelmérés:** Van-e az intézménynek kapcsolata olyan partnerszervezetekkel, vagy tudomása olyan partnerszervezetekről, amelyek szívesen fogadnának duális képzési hallgatókat az érintett képzési területen?

P

- **Intézményi partner:** Melyik duális formában indított szakot működtető felsőoktatási intézménnyel alakítható ki együttműködés?
- **Képzési területi követelményrendszernek való megfelelés:** Tudja-e vállalni a partnerszervezet a DKT által elfogadott, alap- és mesterképzési szinten külön-külön meghatározott képzési területi követelményeknek való megfelelést?
- **Mentorok:** Dolgoznak-e a partnerszervezet szervezetében olyan szakemberek, akik mentorként alkalmasak lesznek a duális képzési hallgatók támogatására, képzésére, és van-e erre kapacitásuk?
- **Költségek és nyilvántartás/adminisztráció:** Nyitott-e a partnerszervezet vezetősége a duális képzési hallgatókkal járó költségek és adminisztrációs feladatok – például felkészülés és akkreditáció, duális képzési hallgatóknak fizetett munkabér, mentorok kieső munkája – vállalására?

H

- **Képzés kiválasztása:** A kiválasztott szak indul-e duális képzés formájában a kiválasztott intézményben?
- **Elköteleződés:** Vállalom-e a duális képzés követelményeinek a felsőfokú tanulmányaim alatti teljesítését?
- **Tájékozódás:** Milyen partnerszervezetet választhatok, mely partnerszervezetek fogadnak duális képzési hallgatókat az adott – duális formában is folytatható – képzésről?

Milyen előnyeim származnak abból, ha a részvétel mellett döntök?

A duális képzésben való részvételből mindhárom félnek jól definiálható előnyei származnak. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

- I**
- **Erősödő partnerszervezeti együttműködési háló.** A közös munkának köszönhetően az intézmény állandó kapcsolatban van iparági szereplőkkel, folyamatos visszajelzéseket kap, illetve a kutatás-fejlesztési és innovációs területeken is gyümölcsöző együttműködést folytathat partnerszervezetével, akár az elméleti oktatási részhez tartozó egyes tantárgyak oktatására is be tudja vonni a partnerszervezet erre alkalmas szakembereit.
 - **Folyamatos képzésfejlesztés.** A rendszeres minőségi audit biztosítja a duális képzések kiegyensúlyozottan magas színvonalát.
 - **Oktatók szakmai fejlődése.** A partnerszervezetekkel való kapcsolatból az intézmények oktatói saját szaktudásuk tökéletesítésének terén is profitálnak: új iparági ismereteket sajátíthatnak el, elméleti tudásukat a gyakorlat által frissen feltárt felfedezésekkel egészíthetik ki.
 - **Hallgatók vonzása.** A duális képzési formában tanulók jövedelemre tehetnek szert a felsőoktatásban töltött évek alatt, illetve elméleti és gyakorlati ismereteket egyszerre sajátíthatnak el, miközben valós munkahelyi környezetet ismerhetnek meg, aminek köszönhetően lényegesen javíthatják munkaerőpiaci elhelyezkedési esélyeiket. Az ilyen képzéseket kínáló intézmények így a hallgatók számára is vonzóbbak lehetnek, amely a beiskolázási eredményeiket javíthatja, a képzéseket rentábilissá, fenntarthatóvá teszi.

- P**
- **Azonnal bevethető munkaerő.** A duális formában indított szakokról az elméleti tudáshoz kapcsolódó, azonnal használható, gyakorlati ismeretekkel rendelkező pályakezdő munkavállalók kerülnek ki.
 - **Partnerszervezethez igazodó munkavállalók.** A duális képzés gyakorlati szakaszában lehetőség nyílik a hallgatóknak a partnerszervezet folyamataiba való bevonására és a partnerszervezeti kultúrával való megismertetésére. A partnerszervezetek így saját igényeiknek mindenben megfelelő szakembereket képezhetnek személyi állományuk utánpótlására.
 - **Felsőoktatási kapcsolatok elmélyülése.** A duális képzés a felsőoktatási intézmények és a partnerszervezetek együttműködésében valósul meg, az ebből fakadó szinergiák a partnerszervezetek számára is üzleti hasznokat rejtenek magukban, pl. a közös kutatás-fejlesztési tevékenység eredményeként létrejövő új megoldásoknak, eljárásoknak köszönhető hatékonyságnövekedés révén.
 - **Adókedvezmények.** A duális képzésben fizetett juttatás a minimálbér összegéig adómentes, járulékot pedig a minimálbér összegét meghaladó rész után sem kell fizetnie a partnerszervezeteknek.

- **Szakképzési hozzájárulás visszaigénylése.** A duális képzésben részt vevő partnerszervezetek a magyar állami ösztöndíjas hallgatók után visszaigényelhetnek az általuk fizetett szakképzési hozzájárulásból (ugyanazt az önköltséges hallgatók után jelenleg nem tehetik meg). A visszaigényelhető összeg mértéke képzési területenként változik, kiszámítása a mindenkori gyakorlati képzési normatíva alapján egyszerűen elvégezhető.²

H

- **Biztosított munkatapasztalat.** A felsőoktatási intézményben megszerzett elméleti tudáson felül a hallgató az általa kiválasztott partnerszervezetnél gyakorlati képzésben is részesül, valamint értékes munkatapasztalatot szerez.
- **Rendszeres jövedelem már a tanulmányok idején.** A duális képzési hallgató a törvényi szabályozás értelmében díjazásban részesül a képzés teljes ideje alatt.
- **Partnerszervezeti kultúra megismerése.** A hallgató már a felsőoktatásban töltött évek alatt lehetőséget kap arra, hogy egy munkaközösségbe beilleszkedjen, egy partnerszervezeten belüli szabályokat, rendszert, gyakorlati (alkalmazott) ismereteket és kultúrát ismerjen meg, sajátítson el, melyet bátran belefoglalhat az önéletrajzába később. Ezzel egyértelmű előnybe kerül azokhoz a pályakezdőkhöz képest, akik tanulmányaikat hagyományos formában végezték.
- **Teljes felsőoktatási élmény.** A duális képzésben részt vevő hallgatók felsőfokú tanulmányaikat a nem duális rendszerben tanuló évfolyamtársaikkal közösen, azonos mintatanterv alapján végzik, ezáltal semmiféle hátrány nem éri őket a tanulmányok terén. A mobilitási programok (pl. Erasmus) is nyitva állnak a duális képzési hallgatók előtt, ennek gyakorlati aspektusait azonban a partnerszervezettel kell egyeztetni.

Milyen kötelezettségeim vannak a duális képzés során?

A duális képzés a kölcsönös előnyök létrejöttének érdekében mindhárom fél részéről kötelezettségvállalással is jár a képzés teljes ideje alatt. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

I

- **Partnerszervezet azonosítása, együttműködés kialakítása.** Az intézményeknek fel kell térképezniük azokat a partnerszervezeteket, amelyekkel a duális képzésben együttműködhetnek, és meg kell állapodniuk együttműködésük részleteiről.
- **Kapcsolattartás a partnerszervezettel.** A duális képzés során az intézmény duális koordinátora és a partnerszervezet duális kapcsolattartója között folyamatos a kommunikáció: a felek így tudják biztosítani, hogy a másik oldalon felmerülő

² A gyakorlati képzési normatíva összegét a szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési terület duális hallgatói esetében 75-tel, a műszaki, az informatika, a természettudomány és az agrár képzési területek hallgatóinál pedig 56-tal kell elosztani a visszaigényelhető szakképzési hozzájárulás összegének kiszámításakor, a 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet 6.§ 2 (b) bekezdése alapján.

szakmai vagy praktikus igényekre, változásokra a lehető legdinamikusabban reagáljanak.

- **Képzési tartalmak összehangolása.** Az intézménynek és a partnerszervezetnek össze kell hangolnia saját képzési tervét, ennek eredménye az EDKP: ebben a felek azt határozzák meg, hogy az intézmény tanegységeihez a partnerszervezet milyen gyakorlati tevékenységekkel tud kapcsolódni.
- **Partnerszervezetek és hallgatók támogatása.** Az intézmények duális koordinátorainak támogató szerepben kell fellépniük a hallgatók, illetve a partnerszervezetek felé egyaránt. Ez kiterjed a határidőkkel és a szabályokkal kapcsolatos felvilágosításra, illetve az adminisztratív feladatok támogatására is.

P

- **Partnerintézmény megtalálása, jóváhagyás:** Miután megtalálták azt az intézményt, amelynek hallgatóit gyakorlati képzési programjuk keretei között fogadhatják, a partnerszervezeteknek a DKT szakmai jóváhagyását is meg kell szerezniük a képzésben való részvételhez.
- **Hallgatói díjazás (munkabér) fizetése a képzés duális formában folytatott teljes ideje alatt.** A duális képzés időtartama alatt a partnerszervezeteknek hallgatói díjazást (munkabért) kell fizetniük a hallgatóknak. A díjazás a hallgatónak nemcsak a gyakorlati, hanem a szorgalmi időszakban is jár, havi összege legalább a mindenkori kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 65%-a. A partnerszervezet tehát vállalhat ennél nagyobb összeget is. Ezen felül a partnerszervezet saját döntése alapján további juttatásokat adhat a duális képzési hallgatói számára.
- **Hallgató mentorálása.** A partnerszervezeteknek külön duális kapcsolattartót, illetve a hallgatók képzésével foglalkozó mentorokat kell kijelölniük. Ennek akkor is van költségvonzata, ha a partnerszervezet már meglévő munkatársa vállalja el a feladatot, hiszen a hallgatók miatt ő kevesebbet tud majd a partnerszervezet produktív tevékenységeivel foglalkozni.
- **DKT minőségbiztosítási eljárása.** A partnerszervezeteknek tisztában kell lenniük azzal, hogy a duális képzés feltételeinek való megfelelést a DKT látogatóbizottságai rendszeresen ellenőrzik a minőség folyamatos biztosításának érdekében.

H

- **Jelentkezés.** A duális képzésben való részvételhez a hallgatóknak a hagyományos képzésbe felvételizőkkel azonos módon kell jelentkezniük a felsőoktatási intézményekhez. Emellett ugyanakkor a partnerszervezeti kiválasztási folyamatban is részt kell venniük, amelynek menetét és követelményeit a partnerszervezetek maguk határozzák meg.

- **Párhuzamos kötelezettségek.** A hallgatóknak egyszerre kell megfelelniük tanulmányaik terén, illetve a gyakorlati helyszínen, amihez elhivatottság, szervezés és ehhez kapcsolódóan az idő megfelelő beosztása szükséges.
- **Mintatanterv szerinti haladás.** A duális képzési hallgatókkal szemben elvárás, hogy tantárgyaikat a mintatanterv által meghatározott félévben teljesítsék. A partnerszervezetek a jobb tanulmányi eredményt magasabb díjazással is jutalmazhatják.
- **Megfelelő informáltság.** A két terepen való helytállás megköveteli, hogy a hallgatók partnerszervezeti és intézményi oldalról is folyamatosan tájékozódjanak, figyelemmel kövessék az új információkat.

Milyen kihívások kapcsolódnak a duális képzéshez?

Számos előnye mellett a duális képzés bizonyos kihívásokkal is jár az intézmény, a partnerszervezet és a hallgató számára egyaránt, amelyeket a duális képzésbe való bekapcsolódás előtt mindhárom félnek érdemes megfontolnia. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

- I**
- **Kihívások a felvételi-kiválasztási eljárások során.** Az intézménynek nincs beleszólása a partnerszervezeti kiválasztási folyamatba, így előfordulhat, hogy a felsőoktatási intézménybe bekerül a jelentkező, de egy partnerszervezet sem kívánja alkalmazni – ebben az esetben a hallgató a tanulmányait nem tudja duális formában folytatni. A felvételihez kapcsolódó kockázatot jelenthet az is, ha a jelentkező felvételt nyert a felsőoktatási intézménybe, a partnerszervezet is kiválasztotta őt, de nem iratkozik be, tanulmányait nem kezdi meg. E kockázat csökkenthető azzal, hogy az intézmény aktív szerepet vállal abban, hogy a duális képzési formát választó jelentkezőket időben tájékoztatja azon partnerszervezetekről, amelyekhez pótfelvételi eljárás keretében még bekerülhetnek, illetve, ha lehetőség nyílik rá, a nem duális képzésre járó első féléves hallgatókat azon partnerszervezetekről, amelyek erről a szakról a második félévtől kezdődően fogadnának duális képzési hallgatókat.
 - **Szervezeti kihívások.** Az egyes intézményeknek maguknak kell megtalálniuk a lehető leghatékonyabb modellt a duális képzési tevékenységek irányítására, a hallgatók és a partnerszervezetek kezelésére, ami a meglévő szervezeti egységektől alkalmazkodást és tanulást, illetve új szervezeti egységek létrehozását követelheti meg. Ez a szervezeten belül többletterhelést, és ebből fakadóan feszültséget okozhat.
 - **Korrektív intézkedések szükségessége.** A vizsgaidőszakok után elvégzett hallgatói, partnerszervezeti és intézményi értékelések eredménye, a hallgató esetleges eltérése a mintatantervtől (pl. csúszás, szakváltás, külföldi tanulmányok stb.) vagy a partnerszervezetenél bekövetkezett változás (pl. átalakulás, szerződmódosítás, szerződés megszüntetése vagy megszűnése) alapján korrektív intézkedésekre, akciótervekre lehet szükség, ami további többletterhelést jelenthet.

P

- **Átmeneti hatékonyságcsökkenés.** Mivel a duális képzési hallgatók – főleg a gyakorlati oktatás során – kiemelt figyelmet igényelnek, mentoraik hatékonysága az alapfeladatuk ellátása kapcsán csökkenhet, aminek közvetlen költségvonzata van.
- **Lemorzsolódás, kiesés.** Elkerülhetetlen annak kockázata, hogy a hallgató nem képes vagy nem akarja teljesíteni a szerződésében foglalt kötelezettségeket, ebben az esetben elvész a partnerszervezet kezdeti befektetése. Ennek kivédésére a hallgatói munkaszerződésbe foglalt, a szerződő felek között előre egyeztetett feltételek meghatározása nyújthat védelmet.
- **Képzést követően máshol elhelyezkedő munkaerő.** A partnerszervezetek számára kockázatot jelenthet, hogy az oklevél megszerzése után a végzett hallgatónak a jogszabály értelmében nincsenek további kötelezettségei, így megszerzett tapasztalatait végzés után nem köteles a partnerszervezethez kamatoztatnia. Ezen kihívás ellensúlyozására a partnerszervezet a jogszabályban meghatározott minimális kötelező juttatásokon felül plusz juttatást is adhat a duális képzési hallgatónak, vagy a képzési idő végén ajánlatot tehet a hallgató alkalmazására a pályakezdőknél magasabb belépési szinten.

H

- **Sikertelen felvételi/kiválasztás.** Amennyiben a jelentkező vagy a felsőoktatási intézménybe nem nyer felvételt, vagy a megpályázott partnerszervezet(ek)hez nem tud bekerülni, nem lehet duális képzési hallgató. A kockázat csökkenthető azzal, hogy az intézmény aktív szerepet vállal abban, hogy a duális képzési formát választó jelentkezőket időben tájékoztatja azon partnerszervezetekről, amelyekhez pótfelvételi eljárás keretében még bekerülhetnek, illetve, ha lehetőség nyílik rá, a nem duális képzésre járó első féléves hallgatókat azon partnerszervezetekről, amelyek erről a szakról második félévtől kezdődően fogadnának duális képzési hallgatókat.
- **Túlterheltség.** Bár a duális képzés egyértelmű előnyökkel jár, fontos figyelembe venni, hogy több elfoglaltságot is jelent, mint a hagyományos képzés: a duális képzési hallgatók csupán évi 20 munkanap szabadságra jogosultak, ráadásul a vizsgaidőszakot és a gyakorlati képzést párhuzamosan kell teljesíteni.
- **Egyoldalú szerződésbontás kockázata.** A hallgató bármikor kérheti átvételét a hagyományos képzésre. A szerződés egyoldalú felbontására ugyanakkor a munkáltató is jogosult, amennyiben nem elégedett a duális képzési hallgatóval. A hallgató adott esetben lehet, hogy eltér(ni kényszerül) a mintatantervtől (pl. tanulmányi csúszás, szakváltás, külföldi tanulmányok).

Hogyan készüljek fel a duális képzésre?

Mindhárom félnek meghatározott folyamaton kell átesnie, hogy a duális képzéshez csatlakozhasson. A legfontosabb feladatok intézményi, partnerszervezeti, valamint hallgatói szempontból a következők:

- I**
- **A duális képzés előkészítése.** A kiválasztott akkreditált szak duális képzésként való indítására fel kell készülni, ez magába foglalja az erőforrások meglétének ellenőrzését és a szükséges fejlesztések végrehajtását, így többek között a tanterv és a szakmai gyakorlat újragondolását, a partnerszervezettel történő egyeztetését, mely el kell, hogy vezessen végül az EDKP közös elfogadásához.
 - **Partnerszervezet kiválasztása.** A piaci igények felmérését követően az intézmény kiválasztja partnerszervezetét, és együtt kialakítják az együttműködés keretrendszerét, melyet együttműködési megállapodásba foglalnak.
 - **Jóváhagyás.** Egy adott szak duális formában történő indításához az intézménynek a DKT minősítését is meg kell szereznie: a DKT ennek során többek között az intézmény és a partnerszervezet EDKP-jának kapcsolódását vizsgálja. A DKT jóváhagyására abban az esetben is szükség van, amikor egy duális formában már meghirdetett képzéshez új partnerszervezet kíván csatlakozni vagy új képzést kíván ugyanezzel a partnerszervezettel indítani.
E tekintetben lényeges, hogy ugyanannak az alap- vagy mesterképzési szaknak a felsőoktatási intézmény különböző képzési helyén (vagyis másik településén) vagy különböző képzési nyelven (pl. magyar nyelv mellett angol nyelven is) folytatott változata eltérő képzésnek minősül: valamennyi képzés tekintetében szükséges mind a megállapodást megkötöni, mind a DKT támogatását beszerezni.
 - **Hallgatók megszólítása.** Az intézménynek kulcsszerepe van a hallgatók elérésében és a duális képzésről, illetve partnerszervezetekről szóló információk hallgatók felé történő kommunikációjában.

- P**
- **Információgyűjtés és döntés.** A partnerszervezet felméri, hogy milyen munkakörökhöz kapcsolódhat duális képzés. A partnerszervezet együttműködési megállapodást köt a kiválasztott felsőoktatási intézménnyel.
 - **Felkészülés a duális képzésre.** A partnerszervezetnek a kiválasztott felsőoktatási intézménnyel közösen ki kell dolgoznia az EDKP-t a duális képzési hallgatók részére.
 - **Jóváhagyás.** A partnerszervezetek a duális képzésben való részvételének feltétele, hogy a partnerszervezet megfeleljen az Oktatási Hivatal (OH) - elsősorban annak Felsőoktatási Duális Képzési Osztály nevű szervezeti egysége - által végzett előzetes ellenőrzésen. Erre a felsőoktatási intézmények által benyújtott dokumentumok alapján, a hatályos jogszabályoknak, valamint a DKT alapelveinek és általános minősítési követelményrendszerének megfelelően kerül sor.

H

- **Központi felvételi eljárás.** A duális képzési formában indított szakokra jelentkező hallgatóknak is részt kell venniük a központi felsőoktatási felvételi eljárásban. A felvi.hu-n tájékozódhatnak arról, milyen szakok indulnak duális képzési formában.
- **Partnerszervezeti kiválasztási eljárás.** A jelentkezőnek legkésőbb a központi felvételi eljárással egy időben fel kell vennie a kapcsolatot a partnerszervezettel vagy partnerszervezetekkel, átesve az ő kiválasztási eljárásukon is. A partnerszervezet az elérhetőségét, illetve a saját kiválasztási eljárását a honlapján teszi közzé. A partnerszervezeti kiválasztás minden esetben más, ugyanakkor jellemzően a középiskolai tanulmányokat, a hozzáállást, a logikai készséget és a kommunikációs készségeket vizsgálják (ez utóbbit adott esetben idegen nyelven is).
- **Beiratkozás a felsőfokú intézménybe.** Amennyiben a jelentkező a jelentkezés mindkét fázisát sikerrel vette (az intézménybe is felvették, illetve a partnerszervezethez is kiválasztották), beiratkozáskor jeleznie kell, hogy tanulmányait duális formában kívánja végezni.

Honnan juthatok további információhoz a duális képzéssel kapcsolatban?

A duális képzés részletes tudnivalóit jelen dokumentum következő fejezete taglalja a három érintett fél (felsőoktatási intézmények, partnerszervezetek, hallgatók) bontásában.

Ezen kívül az alábbi honlapokon érhető még el érdemi tartalom a duális képzésről:

- ▶ felvi.hu: a honlap külön aloldalt szentel a duális képzésnek, ahol megtalálható a hallgatói jelentkezés rövid menete és a jelenlegi partnerszervezetek listája is.
- ▶ oktatás.hu: az OH által karbantartott oldal többek között gyakran ismételt kérdésekre adott válaszokkal igyekszik segíteni a duális képzés résztvevőit és az érdeklődőket.
- ▶ dualisdiploma.hu: az oldalon az érdeklődők az iránt tudnak keresni, hogy az egyes felsőoktatási intézmények mely képzéseiket mely partnerszervezeteikkel kívánják duális formában indítani.

3. A duális képzés forgatókönyvei

Ez a fejezet a duális képzésben való részvétel legfontosabb mozzanatait mutatja be → [az intézmények](#), □ → [a partnerszervezetek](#), illetve → [a hallgatók](#) szemszögéből. A duális képzés forgatókönyveit három szakaszra felosztva tárgyalja:

- ▶ **A duális képzés előkészítése:** az első szakasz során az intézmények és a partnerszervezetek közösen megteremtik a lehetőséget az érdeklődő hallgatók részére arra, hogy egy szakra duális formában felvételizzenek.
- ▶ **A duális képzés működtetése:** a második szakasz az intézmény és a partnerszervezet szemszögéből a képzés lebonyolítását, a hallgató oldaláról nézve pedig a tanulmányok elvégzését öleli fel.
- ▶ **A duális képzés zárása és utókövetése:** a harmadik szakasz pedig mindhárom szereplő oldaláról a tapasztalatok visszacsatolását követeli meg, amelynek révén lehetővé válik a duális képzések fejlesztése, tökéletesítése.

A fejezet a forgatókönyveket időrendi sorrendben követi végig mindhárom szereplő esetében, az egyes állomásokat a lap bal oldalán szereplő számok jelölik. A keretes szövegek az egyes állomásokhoz kapcsolódó, képzési területek által meghatározott sajátosságokat (kék háttér), figyelemre méltó gyakorlati tapasztalatokat (zöld háttér), illetve fontos egyéb tudnivalókat (szürke háttér) tartalmaznak.

3.1. Az intézményi folyamatok bemutatása

3.1.1. A duális képzés előkészítése

A duális képzés előkészítéséhez kapcsolódó feladatok legnagyobb része az intézményt terheli. A jogi és adminisztratív feladatok mellett az intézmények gyakran segítik a partnerszervezetek jogszabályi és egyéb követelményekben való eligazodását: a duális képzés számai a felsőoktatási intézményben dolgozó duális koordinátor kezében futnak össze.

1 Információgyűjtés és a duális formában indított szak előkészítése

Duális formában alap- és mesterképzésen egyaránt indíthat szakot egy felsőoktatási intézmény, ugyanakkor több megkötést figyelembe kell vennie. Duális rendszerben csak a jogszabályban meghatározott képzési területeken (szakon), illetve csak nappali munkarendű képzésben lehet képzést indítani.

Információgyűjtés. A fenti feltételeken túlmenően a felsőoktatási intézménynek a duális formában indított szakok indítását megelőzően azt szükséges feltérképeznie, hogy az intézmény földrajzi közelségében, vagy – a jó közlekedési összeköttetésnek köszönhetően – gyorsan elérhető helyen milyen lehetséges partnerszervezetek találhatóak, amelyek az intézmény duális képzési hallgatóit fogadhatnák. Ezekkel a partnerszervezetekkel kapcsolatban az intézménynek az alábbi szempontokat kell mérlegelnie:

- ▶ Kapcsolódik-e a partnerszervezet tevékenysége a duális formában indítani tervezett szakhoz?
- ▶ Vannak-e a partnerszervezetnél olyan munkafolyamatok, amelyekbe hallgatókat érdemben be lehetne vonni?
- ▶ Vannak-e mentornak alkalmas munkavállalók a partnerszervezetnél, akik a duális képzési hallgatók képzését, folyamatos szakmai támogatását tudják vállalni?
- ▶ Megfelelőek-e a partnerszervezet által biztosított körülmények és lehetőségek az előírt szakmai gyakorlati követelmények teljesítéséhez?

A szak duális formában történő indítása a felsőoktatási intézmény oldalán is többletfeladatokat von maga után. Ennek kapcsán az alábbi kérdéseket fontos mérlegelni:

- ▶ Van-e a felsőoktatási intézmény adminisztratív szervezetében megfelelő szabad kapacitás a duális képzési hallgatók ügyintézési terheinek és a partnerszervezetekkel kapcsolatos szakmai egyeztetési és adminisztratív feladatok felvállalására?
- ▶ Amennyiben nincs, van-e mozgáster az adminisztratív szervezet bővítésére?

Felkészülés. A duális képzéssel kapcsolatos adminisztratív feladatok összefogására az intézmény jellemzően egy duális koordinátort nevez ki. Az ő feladata a duális képzési hallgatók adminisztratív ügyeinek intézése mellett kettős: egyrészt hozzá fordulhatnak a hallgatók a képzés során felmerülő kérdéseikkel, kéréseikkel és problémáikkal. Másrészt az intézmény duális koordinátora nemcsak a hallgatóknak nyújt segítséget, hanem a duális képzés iránt érdeklődő, illetve a már meglévő partnerszervezeteknek is.

A felsőoktatási intézmény által duális formában indított szakok tudományos és szakmai tartalmának illetékesei a szakfelelősök. Fő feladatuk annak kialakítása és nyomon követése, hogy a partnerszervezeteknél folyó gyakorlati oktatás érdemben kapcsolódjon a szak képzési céljaihoz.

A duális képzés a felsőoktatási intézmény szempontjából nyitást jelent a külvilág felé, erre az oktatóknak is fel kell készülniük. A gyakorlat sokszor utat mutat az elméleti kutatásoknak, és nem ritkák az olyan esetek, amikor az elméleti kutatók és az alkalmazott szakemberek között nincs egyetértés. A felsőoktatási intézmény oktatóit a partnerszervezetek munkatársaival való érintkezésre fel kell készíteni, az ebből fakadó esetleges súrlódásokat kezelni szükséges.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A duális képzési formájú szakok indításakor a gyakorlatban sokszor fontos szerepe van az intézmény oktatói és a partnerszervezetek vezetői, szakemberei közötti személyes kapcsolatoknak.
- ▶ Az intézményeket gyakran keresik fel partnerszervezetek, hogy duális képzési formájú szak indítását kezdeményezzék, sőt arra is volt már példa, hogy maga a felvételi jelentkező javasolt az intézménynek egy olyan partnerszervezetet, amelynél a gyakorlatát végezni szeretne volna.
- ▶ A meglévő erőforrásaiknak, professzionális szervezetüknek és szabályozott belső folyamataiknak köszönhetően általában a nagy méretű partnerszervezetek (pl. nagyvállalatok) bizonyulnak a legmegbízhatóbb partnereknek. Ez viszont korántsem jelenti azt, hogy sikeres duális képzést csak ezen nagy méretű partnerszervezetek lennének képesek megszervezni: a

képzési program megfelelő kialakítása, és elkötelezett partnerszervezeti mentorok alkalmazása mellett kis- és közepes méretű partnerszervezeteknél is kialakultak kifejezetten jól működő duális képzések.

Lehet-e külföldi a partnerszervezet?

A jogszabály értelmében, illetve gyakorlati megfontolások miatt is kizárólag magyarországi székhelyű partnerszervezetekkel lehet duális együttműködési megállapodást kötni. Annak azonban nincs akadálya, hogy egy magyarországi székhelyű partnerszervezet lehetőséget teremtsen arra, hogy a duális képzési hallgató meglátogassa a külföldi telephelyet, amennyiben az szakmailag illeszkedik a felsőoktatási intézménnyel egyeztetett tanrendbe. Ennek ugyanakkor korlátot szab például az, hogy a külföldi telephelyen nem áll rendelkezésre mentor.

Szenátusi döntés a duális képzés elindításáról

A szenátusi döntés az a formális aktus, amelyre feltétlenül szüksége van a felsőoktatási intézménynek a kiválasztott szak duális formában történő elindításához.

A szenátusi döntésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- ▶ rendelkezés egy akkreditált szak duális formában történő elindításáról;
- ▶ a duális formában indított képzés minimális és maximális hallgatói létszáma;
- ▶ annak rögzítése, hogy a partnerszervezet által kiválasztott jelentkezőket – a felvételi ponthatár elérését, a hallgató beiratkozását és a duális képzésre vonatkozó kérelmének pozitív elbírálását követően – az intézmény duális képzési formára sorolja át.

Az EDKP kidolgozása

A felsőoktatási intézmény és a partnerszervezet közötti együttműködés kialakításának egyik legfontosabb folyamata az EDKP létrehozása. Az EDKP a gyakorlati képzésre vonatkozó, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetett képzési terv, amely épít a felsőoktatási intézmény tantervére. A felek ebben tehát azt fektetik le, hogy a hallgatók képzésében pontosan hogyan működnek majd együtt.

Az intézmény érdeke ennek során, hogy meggyőződjön a partnerszervezetnél kialakított képzési program hasznosságáról, és a partnerszervezetnek minden lehetséges támogatást megadjon a program megfelelő kialakításához. Ehhez érdemi egyeztetésre van szükség az intézményi szakfelelős, illetve a partnerszervezet duális kapcsolattartója között: a cél az intézményi tanterv és a partnerszervezeti képzési program minél részletesebb összehangolása. Ennek során az alábbi aspektusok kapcsán kell meghatározni a feladatmegosztást, illetve elsősorban a partnerszervezet által vállalt feladatokat:

- ▶ átadandó elméleti ismeretek;
- ▶ szakmaspecifikus gyakorlati feladatok;
- ▶ önálló projektmunka;

- ▶ a szaknak megfelelő releváns kompetencia- és készségfejlesztés.

Az EDKP kialakítása elsősorban a partnerszervezettől igényel alkalmazkodást. Ugyanakkor az intézménynek is behatároltak a lehetőségei: egyfelől a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően, másfelől a partnerszervezettel egyeztetetten kell kidolgoznia az EDKP-t, a duális képzési hallgatók emellett – az alapelvekkel összhangban – a nem duális képzési hallgatókkal együtt folytatják tanulmányaikat a képzés intézményi részében, ami tovább csökkenti az intézményi tanterv módosításának mozgásterét. A képzési programok kialakításának teendőiről a 4. fejezetben rendelkezésre áll egy [→ minta a felsőoktatási intézmény részére.](#)

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A tanegységek és a partnerszervezeti folyamatok egyeztetése, az EDKP kialakítása a gyakorlatban sok esetben úgy történik, hogy a felsőoktatási intézmény elküldi a partnerszervezet duális kapcsolattartójának az érintett szak tanegységlistáját, amelyhez a partnerszervezet a táblázat egy külön oszlopában tanegységről tanegységre hozzáilleszti saját kapcsolódó munkafolyamatait, amelyekbe a duális képzési hallgatókat a képzés során bevonja majd.
- ▶ A tanrend kialakítása során a két fél dönthet úgy, hogy a partnerszervezet az elméleti oktatásban is részt vesz valamilyen módon (előadások tartása, teljes tantárgy átvállalása stb.).
- ▶ Az EDKP kialakítása nem egyszeri feladat, a két félnek minden szemeszter elején szükséges erről egyeztetnie, szükség esetén módosítania.

Képzési területek sajátosságai

- ▶ Az agrár képzési területen belül a növénytermesztési képzési ág – egyedülálló szezonálisának következtében – megköveteli a hallgató tartós jelenlétét az idény egésze alatt annak érdekében, hogy a folyamatokba érdemben bevonható legyen, és a rendszer működésére valódi rálátást nyerjen. Ezzel szemben a téli időszakban a hallgatók bevonásának lehetősége korlátozott, a duális képzés lebonyolítása ennek megfelelően alakítható.
- ▶ A műszaki képzési területen belül gyakoriak az olyan egy-, illetve kéthetes, összefüggő időszakok, amelyek alatt feltétlenül szükség van a hallgató egybefüggő jelenlétére ahhoz, hogy egy adott munkafolyamatot (pl. a járműgyártásban a marás és az esztergálás) az elejétől a végéig nyomon követhessen.
- ▶ A műszaki és az agrár képzési terület partnerszervezeti mentoraira a gazdaságtudományok és az informatika képzési területekhez képest többletterhet ró, hogy a tevékenységek alapvető jellegükből fakadóan gyakran veszélyesek lehetnek a hallgatók testi épségére is. Ezekben a területeken a partnerszervezeteknek garantálniuk kell, hogy a hallgatók a gyakorlati tevékenységük megkezdését megelőzően speciális munkavédelmi oktatáson is részt vesznek.
- ▶ Az informatika képzési területen – a munka alapvető természetéből fakadóan – mind a partnerszervezet, mind a hallgató szemszögéből előnyös alternatívaként merül fel a távmunka a gyakorlati tapasztalatok szerint. Azzal együtt, hogy erre eseti és kiegészítő jelleggel lehetőséget biztosíthat a partnerszervezet, a duális képzést főszabályként a partnerszervezetnél kell végezni.

4

Az együttműködési megállapodás megkötése

Azon intézmény, amely az információgyűjtést követően a duális képzésben való részvétel mellett dönt, elhatározását a kiválasztott partnerszervezetekkel megkötött [→ együttműködési megállapodás](#) révén teheti hivatalossá.

Az együttműködési megállapodásnak jogszabályban meghatározott tartalmi elemekkel kell rendelkeznie.³ Ezek közül a legalapvetőbbek a következők:

- ▶ az intézmény és a partnerszervezet adatai;
- ▶ az együttműködés alapjául szolgáló duális formában indított szak neve;
- ▶ a képzés szintje (alap- vagy mesterképzés);
- ▶ a képzés nyelve;
- ▶ a partnerszervezet által fogadott maximális hallgatói létszám;
- ▶ az intézményi és a gyakorlati képzés helyszíne;
- ▶ az együttműködési megállapodás kezdő – és ha van, befejező – dátuma;
- ▶ a partnerszervezet duális képzési gyakorlati felelősének adatai;
- ▶ az intézmény részéről a kapcsolattartó adatai.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ Az együttműködési megállapodás megkötése során fontos figyelmet fordítani az együttműködés időbeli tényezőinek pontos rögzítésére. Az együttműködési megállapodásban azt a szemesztert kell feltüntetni, amelytől kezdve az intézmény duális formában képzést indít, illetve a partnerszervezet duális képzési hallgató(ka)t fogad. Az együttműködési megállapodásban szereplő szemeszter kezdete előtt értelemszerűen a duális formában indított szak jóváhagyásának, a felvételi-kiválasztási eljárás(ok)nak, illetve a beiratkozásnak is le kell zajlania.

5

A duális formában indított szak jóváhagyása

A duális képzés indításának formális jóváhagyását a felsőoktatási intézménynek kell kezdeményeznie az OH-nál. Ehhez a DKT általános minősítési követelményrendszere szerint az alábbi dokumentumokat kell eljuttatnia az OH-hoz:

- ▶ a partnerszervezettel kötött együttműködési megállapodás;
- ▶ az együttműködéshez kialakított EDKP;
- ▶ a szak duális formában való indításáról szóló szenátusi határozat (az adott képzés duális formában első alkalommal való indítása esetén);
- ▶ a hallgatói munkaszerződés mintája (a duális formában elsőként indítandó képzés esetében).

³ Az együttműködési megállapodás kötelező elemeit a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése tartalmazza.

Az OH ezt követően megvizsgálja, hogy az intézmény hiánytalanul, a hatályos jogszabályoknak és a DKT alapelveinek megfelelő tartalommal nyújtotta-e be a képzés duális formában való indításához szükséges dokumentumokat – amennyiben nem, van lehetőség hiánypótlásra. A hiánypótlás megtörténtét követően az OH a benyújtott dokumentumok alapján indítandó duális képzések listáját a DKT elé terjeszti.

A DKT ezt követően szakmai szemszögből áttekinti az OH által továbbított szakok duális formában való indítására vonatkozó kérelmeket. Ennek során a testület azt mérlegeli, hogy a tervezett, duális formában indítandó szak, illetve a partnerként bevont partnerszervezet és az EDKP megfelel-e a duális képzés alapelveinek és céljainak.

A DKT pozitív elbírálása esetén végül az OH nyilvántartásba veszi a duális képzési megállapodást, ezt követően a képzés duális formában a felvételi eljárásban meghirdethető lesz.

Mi a Duális Képzési Tanács?

A Duális Képzési Tanács (DKT) a duális képzés fő szakmai támogató testülete. Tagjai a területre rálátó szakemberek közül kerülnek ki, akik között a partnerszervezeti, az intézményi, az államigazgatási és a hallgatói oldal egyaránt képviselteti magát.

A DKT támogató szerepét a következőképpen valósítja meg:

- ▶ meghatározza a duális képzés minőségi elvárásait és fejlesztési irányait;
- ▶ támogatja duális képzési együttműködések kidolgozását;
- ▶ támogatja a duális képzés minőségellenőrzését.

3.1.2. A duális képzés működtetése

Az intézmény a duális képzés működtetésének első számú irányítója: a szaklak minden esetben a duális koordinátor kezében futnak össze. Az intézmények működtetéssel kapcsolatos feladatai kifejezetten sokrétűek: láthatóvá és vonzóvá kell tenniük a képzést a hallgatók számára, kapcsolatot kell teremteniük és ápolniuk a partnerszervezetekkel, ezt követően pedig döntő szerepet vállalnak a hallgatók képzésében.

1

Hallgatói toborzás

A felsőoktatási intézmény első számú általános érdeke, hogy minél több és minél jobb képességű hallgató felvételizzen hozzá. A duális képzés ezen a téren jelenthet kitörési pontot: az elméleti és a gyakorlati képzés párhuzamos lehetőségével az intézmények vonzó ajánlatot tehetnek a hallgatók felé.

Annak érdekében, hogy ez az ajánlat minél több hallgatóhoz jusson el, az intézménynek proaktív kommunikációt kell megvalósítania.

A hallgatók irányába folytatott toborzási tevékenység szinterei jellemzően az alábbiak.

Kampánytevékenység

- ▶ végzős középiskolai hallgatók előtti bemutatkozás, középiskolai látogatások formájában;
- ▶ a partnerszervezettel közösen megszervezett bemutatkozások a duális formában indított szakokra felvételizett hallgatók előtt;
- ▶ oktatási kiállításokon (pl. Educatio) való megjelenés;
- ▶ online elérhető információ a képzésekről az intézményi honlapon;
- ▶ középiskolás korosztályra célzott online kampányok.

Felvételi

A duális képzésre járó hallgatók felsőoktatási felvételi eljárása – a felsőoktatási intézménybe történő jelentkezést illetően – megegyezik a hagyományos hallgatók felvételi eljárásával. A központi felvételi eljárás lebonyolítása a www.felvi.hu oldalon zajlik, ahol az is megismerhető, hogy az intézmény mely szakokon indít képzést duális formában.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

A felsőoktatási intézmények duális koordinátorainak a gyakorlatban sokszor kulcsszerepe van a partnerszervezeteknél lévő hallgatói helyek betöltésében. Ezt a partnerszervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás, a hallgatók betöltetlen helyekről való értesítése, illetve a hallgatók és a partnerszervezetek adminisztratív támogatásával látják el.

2

A hallgatók beiskolázása

A felsőoktatási felvételi eljárás eredményeinek megismerését követően a sikeres felvételizők a beiratkozást követően válnak az intézmények hallgatóivá. A hallgatók a felsőoktatási intézménybe való beiratkozást követően jogosultak arra, hogy a partnerszervezeteknél hallgatói munkaszerződést írjanak alá.

A duális képzés sikere érdekében a felsőoktatási intézményre a hallgatók beiskolázásának időszakában fontos támogató feladatok jutnak (lásd a keretes részt).

A ponthatárok megismerésének időpontjában a tapasztalatok alapján kifejezetten gyakori, hogy a partnerszervezetnél még betöltetlen hallgatói helyek vannak, vagy az intézménybe felvételt nyertek olyan, a duális képzés iránt érdeklődő hallgatók, akiket még egy partnerszervezet sem választott ki. Ebben a helyzetben a felsőoktatási intézménynek két feladata van:

- ▶ a betöltetlen hallgatói helyekről és a hallgatókat fogadni kívánó partnerszervezetről a képzésre felvételt nyert, de duális képzési partnerszervezet által ki nem választott hallgatókat értesítenie kell, az esetleges jelentkezések alapján ezen partnerszervezetnek a saját kiválasztási eljárását le kell folytatnia;
- ▶ a partnerszervezeteket eközben fontos arra emlékeztetnie, hogy a pótfelvételi eljárást követően a betöltetlen helyekre kiválasztott elsőéves hallgatókkal ugyanúgy szeptember 30-ig (keresztféléves felvételi eljárásban február 28-ig) szerződést kell kötniük.

Speciális helyzetet teremthet, ha a hallgatót egyszerre több partnerszervezetnél választják ki a partnerszervezeti kiválasztási eljárást követően, és a hallgató sorrendváltoztatása miatt szabadul fel hallgatói hely az egyik partnerszervezetnél. Az intézmény duális koordinátorának ebben az esetben is a fentiek szerint kell eljárnia.

Duális képzések és hallgatók nyilvántartása

- ▶ Az intézményi tanulmányi rendszerben és a Felsőoktatási Információs Rendszerben (FIR) a duális jelleg egy külön képzési elem a szakon belül, mely leginkább a specializációhoz hasonlít, mert sajátos ismereteket biztosít, azonban önálló szakképzettséget nem eredményez. A duális képzésben részt vevő hallgató esetében az intézmény a hallgató képzéséhez a FIR-be ezt a duális elemet is bejelenti.
- ▶ A FIR intézménytörzsi alrendszerében létrejön a duális elemmel bíró képzések, valamint azokhoz kötve a duális képzési megállapodások nyilvántartása. A nyilvántartásba vétel eredményeképpen megismerhető, hogy mely partnerszervezettel mettől meddig folyik duális jelleggel is a képzés.
- ▶ A partnerszervezetek által kiválasztott jelentkezőket a pozitív intézményi felvételi döntés és beiratkozás után az intézmény duális képzési hallgatóként tartja nyilván, és minden félévben jelenti őket a FIR felé.

A duális képzés lebonyolítása

A duális képzést a felsőfokú intézmény és a partnerszervezet közösen bonyolítja le. Az erre vonatkozó legfontosabb szabály arra az időtartamra vonatkozik, amelyet a duális képzési hallgatóknak a partnerszervezetnél kell tölteniük. Ennek az időtartamnak - a képzés teljes ideje alatt - el kell érnie a szorgalmi időszak napjainak legalább 75 százalékát. Ez 13 szorgalmi hétből álló szemeszterekkel számolva átlagosan félévenként 9,75 hét gyakorlatot jelent.

A szabálynak a teljes képzési időszakra vonatkozóan kell teljesülnie, az arányszám elérésében az intézménynek és a partnerszervezetnek van mozgástere. Az erre vonatkozó egyetlen megkötés az, hogy minden - indokolt esetben kettő - elméleti szakaszt egy gyakorlati szakasz kell, hogy kövessen.

A képzés lebonyolításának a gyakorlatban két alapvető esete alakult ki:

- ▶ A klasszikusnak tekinthető, **tömbösített modell** szerint a hallgató a szemeszter szorgalmi időszakát, 13 hetet a felsőoktatási intézménynél tölt, majd 8 héten keresztül partnerszervezeti gyakorlaton van. A második félév egy újabb 13 hetes elméleti időszakkal kezdődik, amely után egészen az augusztusi szabadságolásig ismét a partnerszervezetnél tartózkodnak a hallgatók. Ez a műszaki képzési területen belül általánosan jellemző modell.
- ▶ Ehhez képest a **hibrid modellt** a partnerszervezetek igényei határozzák meg (a modellt jellemzően az agrár, a gazdaságtudományok és informatika képzési területeken alkalmazzák). A modell lényege, hogy a partnerszervezetek preferenciáihoz alkalmazkodva a hallgatók az első félév kezdetétől fogva a partnerszervezetnél töltik a hét egy meghatározott részét (egy-két napot, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetve). A folytatólagosan a partnerszervezetnél töltött időszak a szorgalmi időszakot követően ennek megfelelően lerövidülhet.

A két, a gyakorlatban kialakult modell mindössze támpontként szolgál, a szorgalmi időszak és a gyakorlati idő arányára, illetve egymáshoz képest történő ütemezésére vonatkozó szabályok betartása mellett a feleknek szabad mozgásterük van a duális képzés konkrét megvalósításának kialakításában.

Folyamatos értékelés

A hallgatók teljesítményének értékelésével kapcsolatban a felsőoktatási intézmény szempontjából a legfontosabb előírás a duális képzési hallgatók, illetve a hagyományos formában tanulók közötti különbségtétel tilalma. Ennek megfelelően a duális képzési hallgató ugyanúgy vizsgázik az elméleti tárgyakból, mint a hagyományos képzésben részt vevő társai.

A hallgatók gyakorlati teljesítményének – félévenként történő, írásbeli - értékelése ugyan a partnerszervezet feladata, de az értékelési szempontok kidolgozásában a partnerszervezetnek és a felsőoktatási intézménynek egyeztetnie kell. Az értékelés alapjául az alábbi szempontok feltétlenül megfontolandók:

- ▶ a hallgató aktív jelenléte a gyakorlatok alatt;
- ▶ a hallgató hozzáállása a munkavégzéshez;
- ▶ a hallgató kommunikációs készsége, társas viselkedése;
- ▶ a hallgató teljesítménye a technikai feladatok megoldásának terén.

Ezen túlmenően javasolt, hogy az értékelőlap kiemelje azokat a területeket, amelyeken a hallgató a legígéretesebb teljesítményt nyújtotta, illetve azokat a képességeket, kompetenciákat, amelyek terén a legtöbbet kell fejlődnie.

A 4. fejezet tartalmaz egy [→értékelőlapot](#), amely kiindulási pontként szolgálhat az intézmények és a partnerszervezetek részére a duális formában indított szakok értékelőlapjainak kidolgozásához.

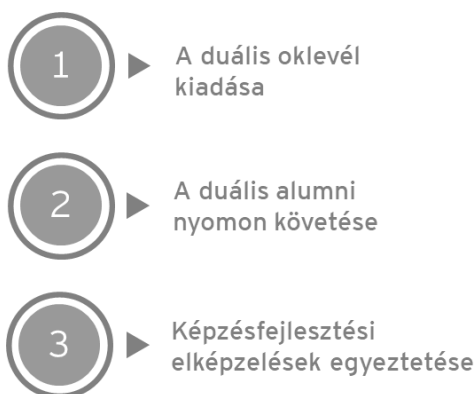
A felsőoktatási intézmény jogos igénye, hogy a partnerszervezet teljesítményéről is kapjon visszajelzést, ennek ugyanakkor nincs formalizált módja. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy a duális koordinátorok folyamatosan kapnak visszajelzéseket a hallgatóktól a partnerszervezeteknél folyó képzésekről, amelyek alapján felvehetik a kapcsolatot a partnerszervezetekkel a felmerülő problémák kezelése, illetve a szükséges változtatások megtétele érdekében.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

A duális képzési hallgatók számára a gyakorlatban sokszor kihívást jelent, hogy a vizsgaidőszakot megelőző periódust a partnerszervezetnél dolgozva töltsék, és természetesen a vizsgaidőszakban is leterheli őket a vizsgákra készülés. A partnerszervezetek többnyire rugalmasnak bizonyulnak a hallgatókkal szemben a vizsgákat megelőző 1-2 nap tanulmányi szabadságként való kiadásában, egy fontos könnyítést azonban az intézmények is biztosíthatnak a hallgatók részére: a szorgalmi időszak alatt megszervezett előrehozott vizsgák révén csökkenhet a vizsgaidőszak alatt teljesítendő vizsgák száma. Ha a lehetőséget az intézmény ugyanúgy biztosítja a hagyományos formában tanulók részére is, akkor a duális képzés alapelvei sem sérülnek.

3.1.3. A duális képzés zárása és utókövetése

A duális képzési oklevelek kiadása az intézmény feladata, ezen a téren azonban nincs érdemi többletfeladata a hagyományos felsőoktatási oklevelek kiadásához képest. A duális képzések fejlesztését a partnerszervezetekkel egyeztetve kell ellátnia, és az intézmény feladata a végzett hallgatók nyomon követése is.

A duális képzési oklevél kiadása

A duális képzési oklevél kiadása az intézmény feladata, ennek folyamata ugyanakkor érdemben nem különbözik a hagyományos oklevelek kiadásától: a duális jelleg egy külön képzési elem a szakon belül, mely leginkább a specializációhoz hasonlít, mert sajátos ismereteket biztosít, azonban önálló szakképzettséget nem eredményez.

A duális képzési oklevél egy jogszabályban előírt formaszövegű, speciális záradékot tartalmaz, amely tanúsítja, hogy a hallgató duális képzési formában végezte tanulmányait. A felsőoktatási intézmény ezzel a záradékkal ellátva fogja kiadni a duális képzésben szerzett oklevelet.

Javaslat

A hallgatók számára értéket képviselne egy, a partnerszervezetnél eltöltött gyakorlati időt igazoló tanúsítvány, amelyet a partnerszervezet bocsát ki saját hivatalos formátumú okiratán. Ezzel a tanúsítvánnyal a hallgató kezébe azzal kapcsolatban is hivatalos papír kerülhet, hogy a képzés alatti

gyakorlatot hol végezte el. A gyakorlati időt igazoló dokumentum az oklevél mellékleteként jelenhetne meg.

A duális alumni nyomon követése

A duális képzés hosszú távú eredményeinek megismerése érdekében fontos, hogy az intézmény figyelemmel kísérje a duális formában végzett hallgatók karrierútjának alakulását.

Amennyiben az intézmény már rendelkezik az alumni összefogását megcélzó hálózattal és programokkal, akkor a duális képzés végzettjeinek is érdemes erre rácsatlakoznia.

Önálló nyomon követési rendszer kialakítása helyett megfontolandó a már végzett hallgatók életpályájával kapcsolatban naprakész információkat szolgáltató diplomás pályakövető rendszer (DPR) alkalmazása, melyen keresztül az intézmény információhoz juthat a volt duális képzésben részt vevő hallgatóinak munkaerőpiaci elhelyezkedéséről azáltal, hogy a kérdőív kitöltésére biztatja őket.

A nyomon követés folyamatának egyik legfontosabb előnye lehet, ha a duális formában oklevelet szerzők a későbbiek során, tapasztalt szakemberként maguk is mentorrá válnak, és ezzel támogatják a duális képzés sikerességét.

Képzésfejlesztési elképzelések egyeztetése

A képzésfejlesztésben az intézménynek és a partnerszervezetnek egyaránt feladatai vannak, ezt az EDKP kialakításával azonos módon, egyeztetések alapján tehetik meg.

A képzés kívánatos fejlesztési irányainak legfontosabb forrásai a következők:

- ▶ a duális koordinátornak, a szakfelelősnek, illetve az oktatóknak a képzés során szerzett tapasztalatai;
- ▶ a hallgatók visszajelzései a duális koordinátor, illetve a szakfelelősök irányába;
- ▶ a partnerszervezeti kapcsolattartónak, illetve a partnerszervezeti mentoroknak a duális koordinátor, illetve a szakfelelősök irányába tett észrevételei.

A képzésfejlesztés kapcsán fontos, hogy ez nem kizárólag a működtetési szakaszt követően bír jelentőséggel: ideális esetben a képzéssel kapcsolatos információgyűjtés, illetve a gyakorlati program optimalizálása folyamatosan zajlik a képzés egésze alatt.

A duális képzés mérőszámai

Az intézményeknek négy dimenzió mentén érdemes vizsgálniuk saját duális képzéseik sikerességét, ha átfogó képet kívánnak kapni és összehasonlítható adatokkal kívánnak dolgozni saját képzéseik fejlesztése során:

- a) A képzések elterjedtsége
 - ▶ Duális formában indított szakok száma

- ▶ Duális képzésekbe beiskolázott hallgatói létszám
- b) Partnerszervezetekkel történő együttműködés
 - ▶ Duális együttműködő szervezetek száma
 - ▶ Duális együttműködő szervezetek aktivitása (vállalt helyek feltöltésének aránya)
- c) A képzésekkel kapcsolatos elégedettség
 - ▶ Hallgatói elégedettség
 - ▶ Lemorzsolódó hallgatók száma és aránya
- d) Minőségi oktatás teljesítménye
 - ▶ Duális képzési hallgatók tanulmányi teljesítménye
 - ▶ Duális képzési hallgatók partnerszervezeti értékelései
 - ▶ Végzettek és munkahelyre felvettek aránya

3.2. A partnerszervezeti folyamatok bemutatása

3.2.1. A duális képzés előkészítése

Az érdekelt partnerszervezetnek fel kell készülnie a duális képzésben való részvételre: ehhez együttműködő partnert kell találnia a felsőoktatási intézmények között, majd vele közösen ki kell dolgoznia az EDKP-t, amelynek révén az intézmény és a partnerszervezet erőforrásai a lehető legjobban egészítik ki egymást. Az előkészítő szakasz lépéseit a partnerszervezet szempontjából az alábbi ábra foglalja össze:

Információgyűjtés

A duális képzési hallgatók iránt érdeklődő partnerszervezetnek először azt kell felmérnie, hogy mely felsőoktatási intézmény(ek) működtet(nek) saját tevékenységéhez kapcsolódó képzéseket duális rendszerben. A felsőoktatási intézmények által indított duális képzésekről a partnerszervezetek a www.felvi.hu oldalon tájékozódhatnak.

A partnerszervezetnek a potenciális partnerintézményekkel érdemes felvennie a kapcsolatot, hogy további, pontosabb információkat gyűjtsön a kiszemelt duális képzésről, ennek során a következő szempontokra érdemes figyelni:

- ▶ Mi a képzés célja: elméleti vagy inkább gyakorlati szakemberek képzése?
- ▶ Milyen további partnerszervezetekkel alakított már ki együttműködést a duális képzés terén az adott felsőoktatási intézmény? Melyek ezen együttműködések legfontosabb tapasztalatai?

Az információgyűjtési szakasz másik fontos feladata a partnerszervezet számára, hogy a felsőoktatási intézménytől szerzett információk alapján saját megfelelését, alkalmasságát értékelje a duális képzésben való részvételre. Ennek érdekében az alábbi kérdéseket fontos mérlegelni:

- ▶ Vannak-e a partnerszervezetben belül olyan munkafolyamatok, amelyekbe hallgatókat érdemben be lehetne vonni?
- ▶ Ezek a munkafolyamatok összefüggésbe hozhatók-e a felsőoktatásban is megjelenő elméleti és gyakorlati ismeretekkel?
- ▶ A duális képzés pénzügyi kötelezettségekkel jár, a partnerszervezetnek a duális képzési hallgató részére a duális formában folytatott képzés teljes időtartama alatt díjazást kell fizetnie. Készen áll-e a partnerszervezet ennek vállalására? (A hozzávetőleges költségekről lásd lejjebb a keretes írást.)
- ▶ Vannak-e mentornak alkalmas munkavállalók a partnerszervezetnél, akik a duális képzési hallgatók képzését, folyamatos szakmai támogatását tudják vállalni?
- ▶ Rendelkezik-e a partnerszervezet a duális képzési hallgatók fogadásához megfelelő HR-erőforrásokkal? Kijelölhető-e duális kapcsolattartóként olyan személy a szervezeten belül, aki a duális képzési hallgatókkal kapcsolatos adminisztratív feladatokat képes összefogni?

A tájékozódás, valamint a tájékoztatás kölcsönösen fontos feladat: kifejezetten gyakori, hogy a felsőoktatási intézmények keresik fel a közelben működő partnerszervezeteket annak érdekében, hogy duális képzési hallgatók fogadása felől érdeklődjenek. A duális képzési hallgatók iránt érdeklődő partnerszervezeteknek ezért érdemes magukat láthatóvá tenniük az intézmények számára: ezt kezdeményező fellépéssel, proaktív kommunikációval tehetik meg.

Duális képzési formájú szak indítását egy partnerszervezet is kezdeményezheti: ennek egyetlen előfeltétele az, hogy az adott szak hagyományos formában már akkreditált képzésként működjön. (Azonban a duális képzéssé minősítés iránti kérelmet ebben az esetben is a felsőoktatási intézménynek kell majd benyújtania az OH-hoz.)

Kapcsolódó gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A partnerszervezet és a képzőhely földrajzi közelsége nem előfeltétel, de a tapasztalatok alapján előnyt jelent: ha az eljutás nehézkes, akkor a partnerszervezet és az intézmény közötti ingázás miatti fáradtság gyakran lerontja a hallgatók teljesítményét mind a tanulmányok, mind a munkavégzés terén. A jó közlekedési kapcsolat – pl. Budapest és Székesfehérvár viszonylatában – azonban ellensúlyozhatja a földrajzi távolság által támasztott nehézségeket.
- ▶ A partnerszervezetnek nem kell külön képzési centrumot, illetve tanműhelyt kialakítania a duális képzési hallgatók fogadására. A partnerszervezetnél azt kell feltétlenül biztosítani, hogy a hallgatók tanulmányaikkal kapcsolatban szakmailag releváns gyakorlati ismereteket szerezzenek.

Mennyibe kerül egy duális képzési hallgató?

- ▶ A duális képzési hallgató részére a partnerszervezetnek a képzés teljes időtartama alatt díjazást kell fizetnie: ennek kötelező legalacsonyabb értéke havonta a mindenkor kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 65 százaléka.⁴ A partnerszervezet ugyanakkor saját hatáskörben dönthet magasabb bérezés vagy egyéb juttatások (pl. cafetéria) biztosításáról.
- ▶ A minimálbér havi összegéig a duális képzésben folyósított díjazás adómentes, adót fizetni csak az ezt meghaladó összeg után kell.
- ▶ A partnerszervezeteknek a duális képzési hallgatók után járulékfizetési kötelezettségük nincs.
- ▶ A duális képzésben részt vevő partnerszervezetek a magyar állami ösztöndíjas hallgatók után visszaigényelhetnek az általuk fizetett szakképzési hozzájárulásból (ugyanazt az önköltséges hallgatók után jelenleg nem tehetik meg). A kedvezmény mértéke képzési területenként eltérő, de legnagyobb arányban a műszaki, informatika, agrár és természettudomány képzési területek hallgatói után csökkenthető a hozzájárulás mértéke.⁵

2

Az EDKP kidolgozása

A partnerszervezet és a felsőoktatási intézmény közötti együttműködés kialakításának egyik legfontosabb folyamata az EDKP létrehozása. Az EDKP a gyakorlati képzésre vonatkozó, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetett képzési terv, amely épít a felsőoktatási intézmény tantervére. A felek ebben tehát azt fektetik le, hogy a hallgatók képzésében pontosan hogyan működnek majd együtt.

A partnerszervezet ennek érdekében saját képzési programot hoz létre. Ennek lényege annak tisztázása, hogy a hallgató által a partnerszervezetnél elvégezhető tevékenységek milyen formában kapcsolódnak a duális formában indított szakon tanuló hallgató mintatantervéhez. Az EDKP-nak az alábbi elemeket kell tartalmaznia:

- ▶ átadandó elméleti ismeretek;
- ▶ szakmaspecifikus gyakorlati feladatok;
- ▶ önálló projekt munka;

⁴ Az erre vonatkozó előírást az Nftv. 44. § (3) bekezdése tartalmazza.

⁵ Az erre vonatkozó szabályokat a 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet 6. §-a tartalmazza.

- ▶ a szaknak megfelelő releváns kompetencia- és készségfejlesztés.

Előfordulhat, hogy az EDKP illeszkedésének kialakításához a partnerszervezetnek belső fejlesztésekre lehet szüksége. A felkészülés során két fő terület lehet érintett a fejlesztésekben:

- ▶ Szükséges lehet a humán erőforrás terület továbbképzése annak érdekében, hogy a duális képzési hallgatók mentorai minden támogatást megkapjanak a hallgatók fogadására való felkészüléshez.
- ▶ Rendelkezésre kell állnia a gyakorlati munka oktatásához és a projektfeladatok elvégzéséhez szükséges technológiai és infrastrukturális háttérnek (gépek, eszközök, berendezések, segédanyagok).

A partnerszervezet képzési tervét célszerű naptár formájában is rögzíteni, amelyre a 4. fejezetben található [→ minta](#).

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A tanegységek és a partnerszervezeti folyamatok egyeztetése, az Egyeztetett Duális Képzési Program kialakítása a gyakorlatban sok esetben úgy történik, hogy a felsőoktatási intézmény elküldi a partnerszervezet duális kapcsolattartójának az érintett szak tanegység-listáját, amelyhez a partnerszervezet a táblázat egy külön oszlopában tanegységről tanegységre hozzáilleszti saját kapcsolódó munkafolyamatait, amelyekbe a duális képzési hallgatókat a képzés során bevonja majd.
- ▶ A tanrend kialakítása során a két fél dönthet úgy, hogy a partnerszervezet az elméleti oktatásban is részt vesz valamilyen módon (előadások tartása, teljes tantárgy átvállalása stb.).
- ▶ Az EDKP kialakítása nem egyszeri feladat, a két félnek minden szemeszter elején szükséges erről egyeztetnie.

Képzési területek sajátosságai

- ▶ A műszaki, illetve az agár képzési területeken gyakran előfordulnak olyan partnerszervezetek, amelyek munkafolyamatai annyira összetettek, hogy alapképzésben részt vevő, főleg elsőéves hallgatók érdemi bevonását nem teszik lehetővé. Abban az esetben, ha a partnerszervezet ilyen módon nem képes arra, hogy a hallgatók intézményi tantervéhez kapcsolódjon, azt szükséges megfontolnia, hogy csak mesterképzésben részt vevő hallgatókat fogad vagy az első évben a soft skill-ek fejlesztésére helyezi a hangsúlyt.
- ▶ Az informatika képzési területen vannak jelen a legnagyobb számban olyan mikrovállalkozások, amelyek esetében a munkafolyamatok kevésbé szabályozottak, az alkalmazottak közötti feladatmegosztás pedig szintén informális. Ezeknek a partnerszervezeteknek külön figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a duális képzési hallgató belépését követően a gyakorlatban is saját képzési programjának végrehajtására koncentrálja tevékenységét, és semmi esetre se a szakmától független, kiegészítő feladatokat (pl. általános adminisztráció, fénymásolás) végezzen.

3

Az együttműködési megállapodás megkötése

Azon partnerszervezet, amely az információgyűjtést követően a duális képzésben való részvétel mellett dönt, elhatározását a felsőoktatási intézménnyel megkötött [→ együttműködési megállapodás](#) révén teheti hivatalossá.

Az együttműködési megállapodásnak jogszabályban meghatározott tartalmi elemekkel kell rendelkeznie.⁶ Ezek közül a legalapvetőbbek a következők:

- ▶ az intézmény és a partnerszervezet adatai;
- ▶ az együttműködés alapjául szolgáló duális formában indított szak neve;
- ▶ a képzés szintje (alap- vagy mesterképzés);
- ▶ a képzés nyelve;
- ▶ a partnerszervezet által fogadott maximális hallgatói létszám;
- ▶ az intézményi és a gyakorlati képzés helyszíne;
- ▶ az együttműködési megállapodás kezdő – és ha van, befejező – dátuma;
- ▶ a partnerszervezet duális képzési gyakorlati felelősének adatai;
- ▶ az intézmény részéről a kapcsolattartó adatai.

4

A partnerszervezetek részvételének jóváhagyása

Az EDKP kidolgozása mellett a duális képzéshez való csatlakozás további formális előfeltétele a partnerszervezet és az intézmény közötti együttműködési megállapodás megkötése. Ezeket a dokumentumokat az OH-hoz ugyanakkor már a felsőoktatási intézménynek kell eljuttatnia. A benyújtást – amennyiben az hiányosan történt – hiánypótlási szakasz követhet, ennek során a partnerszervezetnek is lehet még feladata a hiányzó információk megadásával kapcsolatban.

A benyújtott dokumentumok jogszabályoknak és DKT-alapelveknek való megfelelését az OH ellenőrzi. A hiánypótlást követően az OH a benyújtott dokumentumok alapján a duális együttműködési megállapodások listáját a DKT elé terjeszti.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

A DKT az eddigiek során rugalmasnak bizonyult a partnerszervezetek jóváhagyásának terén: több alkalommal előfordult, hogy egy partnerszervezet a duális képzésben való részvételre irányuló döntését csak nyáron hozta meg, és már a szeptemberi toborzási időszakot követően fogadott duális képzési hallgatót, mivel a DKT a kettő közötti időszakban rendkívüli ülést vagy elektronikus úton történő szavazást tartott.

⁶ A felsorolást a 230/2012. (VIII. 28.) 16. §-a tartalmazza.

Mi a Duális Képzési Tanács?

A Duális Képzési Tanács (DKT) a duális képzés fő szakmai támogató testülete. Tagjai a területre rálátó szakemberek közül kerülnek ki, akik között a partnerszervezeti, az intézményi, az államigazgatási és a hallgatói oldal egyaránt képviselteti magát.

A DKT támogató szerepét a következőképpen valósítja meg:

- ▶ Meghatározza a duális képzés minőségi elvárásait és fejlesztési irányait;
- ▶ támogatja duális képzési együttműködések kidolgozását;
- ▶ támogatja a duális képzés minőségellenőrzését.

5

A partnerszervezeti mentorok kiválasztása és képzése

A duális képzési hallgatók támogatásában, illetve a partnerszervezeti gyakorlat lebonyolításában a partnerszervezeti mentoroknak kulcsszerepük van. Fő feladataik a következők:

- ▶ a hallgatók idejének beosztása;
- ▶ a hallgatók munkájának szakmai irányítása;
- ▶ elméleti és gyakorlati ismeretek átadása a hallgatók részére;
- ▶ a hallgatók kérdéseinek, kéréseinek, felmerülő problémáinak kezelése.

A partnerszervezetnek a duális képzés sikeres lebonyolítása érdekében a fenti feladatok ellátására alkalmas mentorokat kell biztosítania. A mentoroknak az alábbi, fő tulajdonságokkal kell rendelkezniük:

- ▶ Megfelelő elméleti és gyakorlati tapasztalat az adott szakterületen;
- ▶ képesség a hallgatókkal való kapcsolatfelvételre és kapcsolattartásra (kommunikatív és megközelíthető személyiség);
- ▶ képesség a hallgatók szakmai és soft skill képességeinek fejlesztésére.

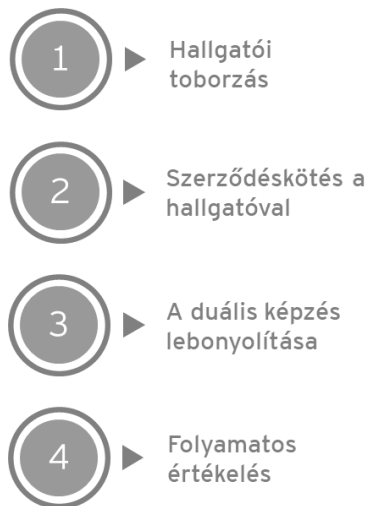
A mentorokkal szemben támasztott részletesebb követelmények az OH honlapján érhetőek el ([→ alapképzéshez kapcsolódó követelmények](#), [→ mesterképzéshez kapcsolódó követelmények](#)).

Fontos gyakorlati tapasztalatok

Hatékony gyakorlatnak számít a partnerszervezetek esetében a duális képzési hallgatók képzésének a már meglévő munkavállalói képzésekkel történő összevonása. Erre ráadásul nemcsak a nagy méretű partnerszervezetek önálló képzési központjaiban van lehetőség, a kisebb partnerszervezetek tipikusan pl. a kezdő munkavállalók betanítását, fejlesztését célzó programjaikat foglalhatják bele duális képzési programjukba.

3.2.2. A duális képzés működtetése

A partnerszervezetnek a duális képzés működtetése során fontos feladatai vannak. Láthatóvá és vonzóvá kell válnia a hallgatók számára, a hozzájuk jelentkező hallgatók számára kiválasztás eljárást kell lefolytatnia, ezt követően pedig aktív szerepet kell vállalnia a hallgatók képzésében.

1 Hallgatói toborzás

A duális képzésben való részvételhez a hallgatóknak meg kell ismerniük a partnerszervezeteket, a partnerszervezeteknek pedig meg kell győzniük a hallgatókat arról, hogy érdemes hozzájuk jelentkezniük.

Az ismert márkával rendelkező, jellemzően nagy méretű partnerszervezetek a tapasztalatok alapján helyzeti előnyt élveznek a kisebbekhez képest, ezt utóbbiak intenzív, ötletes és meggyőző kampánytevékenységgel ellensúlyozhatják. A toborzás során kifejtett, kifelé történő kommunikáció ezzel együtt minden, a duális képzésben részt vevő vagy részt venni szándékozó partnerszervezet számára ajánlott.

A hallgatók irányába folytatott kampánytevékenység szinterei jellemzően az alábbiak:

- ▶ végzős középiskolai hallgatók előtti bemutatkozás, középiskolai látogatások formájában;
- ▶ a partner felsőoktatási intézménnyel közösen megszervezett bemutatkozások a duális formában indított szakokra jelentkezők előtt;
- ▶ oktatási kiállításokon (pl. Educatio), promóciós rendezvényeken való megjelenés;
- ▶ a középiskolás korosztályra célzott online kampányok.

A hallgatóknak a duális képzésbe való bevonásának másik fő feladata a hallgatók kiválasztása. A kiválasztási feltételeket és az eljárást egyaránt a partnerszervezet határozhatja meg, ennek szempontrendszerét a partnerszervezet igényeihez érdemes igazítani. A partnerszervezetnek a kiválasztási eljárás során érdemes megismernie a jelöltek eddigi tanulmányi eredményeit, motivációit, jövőbeni terveit, illetve a meglévő kompetenciáit (kommunikációs készség, logikai készség, idegen nyelv ismerete stb.).

A partnerszervezetnek a kiválasztás időpontjának meghatározásában is van némi mozgáster, ezen a téren két forgatókönyv különböztethető meg:

- ▶ Alapesetben a partnerszervezetnek a kiválasztást a felsőoktatási felvételi eljárás eredményeinek megismerése előtt kell lebonyolítania, és a kiválasztás eredményéről a jelentkezőket legkésőbb a felsőoktatási felvételi eljárásban a jelentkezési sorrend módosításának határidejéig tájékoztatni. Célszerűbb azonban ennél legalább két héttel korábban tájékoztatni a hallgatót,

hiszen a hallgatónak is időre van szüksége ahhoz, hogy el tudja dönteni, érdemes-e, kell-e neki sorrendet módosítania ahhoz, hogy biztosan duális képzésben tanulhasson. Ennek a rendszernek előnye, hogy a partnerszervezetnek több hallgató megismerésére van lehetősége, és nem marad le a legjobb hallgatókért folytatott versenyben azoktól a partnerszervezetektől, amelyek szintén ebben az időszakban végzik a kiválasztást. Ez utóbbi szempont miatt, valamint amiatt, hogy ez a kiválasztás normál – jogszabályban is előírányzott – menete, ez a forgatókönyv a szélesebb körben elterjedt.

- ▶ A partnerszervezetek egy része csak a felsőoktatási felvételi ponthatárainak kihirdetését (vonalhúzást) követően szervez partnerszervezeti kiválasztást. Ebben az esetben a kiválasztás irányulhat a felvételi eljárásban a vonalhúzás révén immár felvett hallgatók kiválasztására, vagy – őszi félévtől kezdődő képzések esetében – a vonalhúzást követő pótfelvételi eljárásban részt vevő felvételi jelentkezőkre. Ennek előnye, hogy a partnerszervezet csak olyan jelöltek meghallgatásával tölt időt, akik – sikeres partnerszervezeti felvételi esetén – biztosan duális képzési hallgatók lehetnek, hiszen a felsőoktatási intézménybe már felvételt nyertek, ugyanakkor erre az esetre jelenleg a jogi környezet nem tartalmaz szabályozást, így arra nézve sem létezik garanciális előírás, hogy a jelentkezőt (hallgatót) ilyen esetben meddig kell értesíteni a kiválasztási eljárás eredményéről.
- ▶ A fenti két forgatókönyv mellett a jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy a nem duális képzésre felvett hallgatók legkésőbb a képzésük második félévétől kezdődően a szakjukon duális képzési formában tanulhassanak tovább. Az ilyen hallgatók esetében szintén szükséges partnerszervezeti kiválasztási eljárást tartani, és annak eredményéről a hallgatót megfelelő időben – de mindenképpen még a második félév előtt – tájékoztatni.

A partnerszervezeti kiválasztási eljárás megszervezésének ütemezéséhez – a fentiekén túl – támpontként a hallgatói munkaszerződések megkötésének határideje szolgál (ld. a következő pontban).

Szerződéskötés a hallgatóval

A partnerszervezeteknek a kiválasztott hallgatókkal a munkaszerződést általános felvételi eljárás esetén legkésőbb szeptember 30-ig, keresztféléves jelentkezés esetén pedig február 28-ig kell megkötni. Amennyiben a hallgató a képzést annak második félévétől kezdődően folytatja duális formában, e határidők értelemszerűen irányadók: aki a tanulmányainak első félévét az őszi félévben (szeptemberben) kezdte, azzal az ezt követő február 28-ig, aki pedig a tavaszi félévben (februárban) kezdte, azzal az ezt követő szeptember 30-ig kell megkötni a hallgatói munkaszerződést.

A hallgatói munkaszerződés megkötését megelőzően a hallgatóknak be kell iratkozniuk a felsőoktatási intézménybe: alapesetben a szerződéskötés időszaka így jellemzően a beiratkozás és szeptember 30-a közötti időszakra esik.

A szerződés előkészítése a partnerszervezet feladata (ehhez mintát a [→4. fejezet tartalmaz](#)), hacsak a felsőoktatási intézmény nem javasol egy már használatban lévő mintát.

A munkaszerződés aláírásakor javasolt, hogy a partnerszervezet biztosítson egy olyan munkatársat, aki szükség esetén értelmezi a szerződés feltételeit, részleteit a hallgató számára.

A partnerszervezet a hallgatói munkaszerződések megkötéséről köteles értesíteni a partner felsőoktatási intézményt.

A hallgatói munkaszerződés a duális képzés ideje alatt bármikor közös megegyezéssel módosítható, illetve mindkét fél részéről közös megegyezéssel felbontható, vagy akár egyoldalúan felmondható a Munka Törvénykönyve által szabályozott módon. A 4. fejezetben mind a [→módosításra](#), mind pedig a [→közös megegyezésen alapuló](#) és az azonnali hatályú felmondásra ([→partnerszervezet részéről történő felmondás](#), illetve [→hallgató részéről történő felmondás](#)) található sablon.⁷

Szerződéses garanciák a partnerszervezeteknek

- ▶ **Hallgatói hűség kikötése.** Sok partnerszervezetet az tart vissza a duális képzési hallgatók fogadásától, hogy a képzésbe való többéves idő-, energia-, és pénzbefektetést követően a hallgató végül mégis máshol vállal munkát, máshol kamatoztatja a partnerszervezetnél tanultakat. A partnerszervezet ettől a továbbfoglalkoztatási hűségidő kikötésével védheti magát: noha ilyen a hallgatói munkaszerződés alapesetben nem tartalmazhat (hiszen nem tanulmányi, hanem munkaszerződésről van szó), ettől a felek közös akarattal, többletjövedelem vagy -juttatás biztosítása fejében eltérhetnek.
- ▶ **Díjazás visszafizetése kilépés esetén.** A partnerszervezetnek ahhoz is jogos érdeke fűződik, hogy a kötelezettségeik teljesítését elmulasztó hallgatókkal szemben a díjazás visszafizetésének igényével léphessenek fel. Időarányos kompenzáció fizetésének kikötésére a hallgatói munkaszerződésben ugyanakkor főszabály szerint nincsen lehetőség.

A duális képzés lebonyolítása

A duális képzést a felsőfokú intézmény és a partnerszervezet közösen bonyolítja le. Az erre vonatkozó legfontosabb szabály arra az időtartamra vonatkozik, amelyet a duális képzési hallgatóknak a partnerszervezetnél kell tölteniük. Ennek az időtartamnak - a képzés teljes ideje alatt - el kell érnie a szorgalmi időszak napjainak legalább 75 százalékát. Ez 13 szorgalmi hétből álló szemeszterekkel számolva átlagosan fél évenként 9,75 hét gyakorlatot jelent.

A szabálynak a teljes képzési időszakra vonatkozóan kell teljesülnie, az arányszám elérésében az intézménynek és a partnerszervezetnek van mozgástere. Az erre vonatkozó egyetlen megkötés az, hogy minden – indokolt esetben kettő – elméleti szakaszt egy gyakorlati szakasz kell, hogy kövessen.

A képzés lebonyolításának a gyakorlatban két alapvető esete alakult ki:

- ▶ A klasszikusnak tekinthető, tömbösített modell szerint a hallgató a szemeszter szorgalmi időszakát, 13 hetet a felsőoktatási intézménynél tölt, majd 8 héten keresztül partnerszervezeti gyakorlaton van. A második félév egy újabb 13 hetes elméleti időszakkal kezdődik, amely után egészen augusztusi szabadságolásig ismét a partnerszervezetnél tartózkodnak a hallgatók. Ez a műszaki képzési területen belül általánosan jellemző modell.
- ▶ Ehhez képest a **hibrid modellt** a partnerszervezetek igényei határozzák meg (a modell tipikusan az agrár, a gazdaságtudományok és informatika képzési területekre jellemző). A modell lényege,

⁷ A hallgatói munkaszerződésre vonatkozó részletes szabályokat a 230/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 17. és 18. §-a tartalmazza.

hogy a partnerszervezetek preferenciáihoz alkalmazkodva a hallgatók az első félév kezdetétől fogva a partnerszervezetnél töltik a hét egy meghatározott részét (egy-két napot, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetve). A folytatólagosan a partnerszervezetnél töltött időszak a szorgalmi időszakot követően ennek megfelelően lerövidülhet.

A két, a gyakorlatban kialakult modell mindössze támpontként szolgál, a szorgalmi időszak és a gyakorlati idő arányára, illetve egymáshoz képesti ütemezésére vonatkozó szabályok betartása mellett a feleknek szabad mozgástere van a duális képzés konkrét megvalósításának kialakítására.

A partnerszervezetnek a duális képzési hallgatók részére – a DKT által meghatározott alapelveknek megfelelően – meghatározott szolgáltatásokat kell biztosítania. Ezek a következők:

- ▶ a hallgatókat a mentoroknak a duális képzés lebonyolítása során érdemben be kell vonniuk a partnerszervezeti munkafolyamatokba,
- ▶ a partnerszervezet feladata a duális képzési hallgatók nemcsak szakmai, hanem általános készségeinek (kommunikációs készség, problémamegoldás, egyéb soft skill képességek) fejlesztése,
- ▶ a hallgatóknak önálló projektmunkák végzésén keresztül is lehetőséget kell biztosítani arra, hogy előrehaladásukat bizonyítsák,
- ▶ a partnerszervezeti mentoroknak nyitottságot kell mutatniuk a hallgatók által észlelt nehézségekre és problémákra, és törekedniük kell a hallgatók támogatására ezek megoldásában.

A hallgatónak a partnerszervezethez való megérkezésekor a partnerszervezetnek – a rendes munkavállalók csatlakozásához hasonló módon – az alábbi feladatai vannak:

- ▶ munkaköri alkalmassági vizsgálat,
- ▶ munkavédelmi oktatás,
- ▶ a hallgató orientációja, a házirend ismertetése.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A **klasszikus modell** fő előnye a folytatólagosság: a 8, illetve 14 héten át tartó, egybefüggő partnerszervezeti gyakorlatok lehetővé teszik, hogy a hallgatók hosszabb és összetettebb munkafolyamatokban mélyüljenek el. A partnerszervezetnél töltött egybefüggő idő a munkakultúra elsajátításának is kedvez, hiszen a hallgatóknak ahhoz hasonló módon kell egy időszakon át minden nap munkába járniuk, amit később egy munkahely is megkövetel.
- ▶ A **hibrid modellnek** a klasszikussal szembeni legfontosabb érdeme, hogy a partnerszervezet és a duális képzési hallgató közötti kapcsolat folyamatos, a partnerszervezeti mentor és a hallgató minden héten találkoznak egymással a tanév teljes hossza alatt.
- ▶ **Passzív félév:** Tanulmányaikat a duális képzési hallgatók ugyanúgy szüneteltethetik, mint a hagyományos képzéseken tanulók. A partnerszervezetek szempontjából egyértelmű hátrányt jelentene, ha erre az időszakra vonatkozóan is folyamatosan fizetniük kellene a hallgatóknak járó juttatásokat. Az ennek elkerülésére kialakított gyakorlat a – Munka Törvénykönyvével összhangban – kivehető fizetés nélküli szabadság: a félreértések elkerülése érdekében a hallgatói munkaszerződésben is érdemes nevesíteni, hogy amennyiben a hallgató passzív félév mellett dönt, fizetés nélküli szabadságra kell mennie.

- ▶ **Külföldi tanulmányok:** A passzív félévekhez hasonló a helyzet a külföldi tanulmányok (pl. Erasmus-ösztöndíj) esetében (bár ilyenkor a hallgató aktív féléven van): ha a hallgató egy szemesztert külföldön tölt, erre az időszakra fizetés nélküli szabadságra mehet, amely alatt a partnerszervezettől nem kap díjazást.

Képzési területek sajátosságai

- ▶ Az agrár képzési területen belül a növénytermesztési képzési ág – egyedülálló szezonálisának következtében - megköveteli a hallgató tartós jelenlétét az idény egésze alatt annak érdekében, hogy a folyamatokba érdemben bevonható legyen, és a rendszer működésére valódi rálátást nyerjen. Ezzel szemben a téli időszakban a hallgatók bevonásának lehetősége korlátozott, a duális képzés lebonyolítása ennek megfelelően alakítható.
- ▶ A műszaki képzési területen belül gyakoriak az olyan egy-, illetve kéthetes, összefüggő időszakok, amelyek alatt feltétlenül szükség van a hallgató egybefüggő jelenlétére ahhoz, hogy egy adott munkafolyamatot (pl. a járműgyártásban a marás és az esztergálás) az elejétől a végéig nyomon követhessen.
- ▶ A műszaki és az agrár képzési terület partnerszervezeti mentoraira a gazdaságtudományok és az informatika képzési területekhez képest többletterhet ró, hogy a tevékenységek alapvető jellegükből fakadóan gyakran veszélyesek lehetnek a hallgatók testi épségére is. Ezekben a területeken a partnerszervezeteknek garantálniuk kell, hogy a hallgatók a gyakorlati tevékenységük megkezdését megelőzően speciális munkavédelmi oktatáson vegyenek részt.
- ▶ Az informatika képzési területen – a munka alapvető természetéből fakadóan – mind a partnerszervezet, mind a hallgató szemszögéből előnyös alternatívaként merül fel a távmunka a gyakorlati tapasztalatok szerint. Azzal együtt, hogy erre eseti és kiegészítő jelleggel lehetőséget biztosíthat a partnerszervezet, a duális képzést főszabályként a partnerszervezetnél kell végezni.

4

Folyamatos értékelés

A hallgatók teljesítményének folyamatos értékelése a partnerszervezet egyik legfontosabb feladata a duális képzés során. Az értékelési szempontok kidolgozásában a partnerszervezetnek a képzési programhoz hasonló módon a felsőoktatási intézménnyel kell egyeztetnie. Az értékelés alapjául az alábbi szempontok feltétlenül megfontolandók:

- ▶ a hallgató jelenléte a gyakorlatok alatt;
- ▶ a hallgató hozzáállása a munkavégzéshez;
- ▶ a hallgató kommunikációs készsége, társas viselkedése;
- ▶ a hallgató teljesítménye a technikai feladatok megoldásának terén.

Ezen túlmenően javasolt, hogy az értékelőlap kiemelje azokat a területeket, amelyeken a hallgató a legígéretesebb teljesítményt nyújtotta, illetve azokat a képességeket, kompetenciákat, amelyek terén a legtöbbet kell fejlődnie.

A partnerszervezetnek az [→értékelőlapon](#) félévente írásban kell értékelnie a hallgató teljesítményét.

A duális képzés minőségbiztosítása érdekében az OH látogatást szervez a partnerszervezetnél, amely során azt méri fel, hogy a gyakorlati képzés valóban megfelel-e a jogszabályi előírásoknak és az alapelvekben lefektetett céloknak, illetve teljesülnek-e a képzés lebonyolításához kapcsolódó adminisztratív feladatok.

Ennek érdekében a látogatások előtt az alábbiakat szükséges előkészíteni:

- ▶ a felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás;
- ▶ az EDKP;
- ▶ a hallgatói munkaszerződések;
- ▶ a hallgatók értékelő lapjai;
- ▶ a hallgatói munkaidő-nyilvántartás;
- ▶ a hallgatók szakmai mentorainak végzettségét igazoló dokumentumok.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A partnerszervezetek részére a hallgatók szöveges értékelése jelentős kihívást jelenthet, és ugyanez a helyzet az értékelések feldolgozóival is: mind az értékelések elkészítése, mind azok értelmezése szempontjából könnyebb, ha az értékelési szempontok feleletválasztós formában vannak megadva.
- ▶ Az intézmények a gyakorlatban arra is gyakran megkérlik a partnerszervezeteket, hogy tegyenek javaslatot a hallgató részére adott gyakorlati jegyre.
- ▶ A partnerszervezeteknek azzal is tisztában kell lenniük, hogy a hallgatók a partnerszervezetnél szerzett tapasztalataikat megosztják a felsőoktatási intézmény duális koordinátorával vagy szakfelelőssel: a felsőoktatási intézmények ezen az informális csatornán keresztül szerezhettek információkat a partnerszervezeteknél folyó gyakorlat minőségéről. A duális koordinátorok és a szakfelelősök gyakran az így kapott információkat is figyelembe veszik a partnerszervezeti kapcsolattartókkal való kommunikáció során.

3.2.3. A duális képzés zárása és utókövetése

A duális képzési hallgatók oklevelét az intézmények bocsátják ki. A partnerszervezet legfontosabb feladata a képzés lebonyolítását követően, hogy a tapasztalatokat a képzési programba beépítse, és az új évfolyamok részére ennek köszönhetően jobb gyakorlati képzést nyújtson.

1

A duális képzési oklevél kiadása

A duális képzési oklevelek kiadásának előfeltétele, hogy a hallgató a partnerszervezeti gyakorlatot az előírásoknak megfelelő módon teljesítse, és ezt a felsőoktatási intézmény felé igazolni tudja.

A duális képzési oklevél kiadása ezzel együtt a felsőoktatási intézmény feladata, ebben a partnerszervezetre – a gyakorlati idő igazolásán és értékelésén túlmenően – feladat nem hárul.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

A hallgatók számára értéket képviselne egy, a partnerszervezetnél eltöltött gyakorlati időt igazoló tanúsítvány, amelyet a partnerszervezet bocsát ki saját fejléces papírján. Ezzel a tanúsítvánnyal a hallgató kezébe azzal kapcsolatban is hivatalos papír kerülhet, hogy a képzés alatti gyakorlatot hol végezte el.

2

A végzett hallgatók elhelyezkedése

A duális képzés esetében ideális forgatókönyvnek tekinthető, ha a diplomaszerzést követően a hallgató és a partnerszervezet meg tud egyezni a folytatásról, és a duális képzési hallgatóból az oklevél megszerzését követően a partnerszervezet munkavállalója lesz.

3

A képzés továbbfejlesztése

A partnerszervezetnek saját képzési programját a gyakorlat alapján folyamatosan fejlesztenie, tökéletesítenie kell. Különösen jó alkalmat szolgáltat a tapasztalatok összegzésére a szemesztereket lezáró vizsgaidőszak. Ebben az időben ugyanis a partnerszervezeti mentorok és duális kapcsolattartók, illetve az intézményi szakfelelősök és a duális koordinátorok energiáját sem köti le a képzés lebonyolítása, figyelmüket teljesebben fordíthatják a tapasztalatok összegzésére és megvitatására. Az így tett megállapítások mutatnak irányt a megfelelő fejlesztéseknek, amelyet a partnerszervezetnek – az EDKP kialakításával megegyező módon – az intézményekkel közösen kell elvégeznie.

A duális képzés oklevélszerzéssel való lezárulásának időpontjában arra is lehetőség nyílik, hogy a hallgatók szakmai fejlődését egy teljes képzési ciklusra vonatkoztatva ítélje meg a partnerszervezet.

A partnerszervezetnek a képzés fejlesztése érdekében az alábbi forrásokból érdemes tájékozódnia:

- ▶ a partnerszervezeti mentoroknak a képzés során szerzett tapasztalatai a képzési program működésével kapcsolatban;
- ▶ a hallgatóktól a partnerszervezeti mentorokhoz, illetve a partnerszervezeti kapcsolattartóhoz érkező visszajelzések a program erősségeiről és gyengeségeiről;
- ▶ az intézmények szakfelelősei és duális koordinátorai által a partnerszervezethez visszacsatolt információk a hallgatóktól, illetve a hallgatókról szerzett tapasztalatokkal kapcsolatban.

A képzésfejlesztés kapcsán fontos, hogy ez nem kizárólag a működtetési szakaszt követően bír jelentőséggel: ideális esetben a képzéssel kapcsolatos információgyűjtés, illetve a gyakorlati program optimalizálása folyamatosan zajlik a képzés egésze alatt.

3.3. A hallgatói folyamatok bemutatása

3.3.1. A duális képzés előkészítése

A hallgató a duális képzés főszereplője már az előkészítő szakaszban is: neki kell döntenie arról, hogy melyik képzési területen, melyik szakon, melyik intézményben, illetve melyik partnerszervezetnél kívánja folytatni tanulmányait. A döntést követően a hallgatónak két próbatételen is meg kell felelnie a tanulmányok megkezdéséhez: a felsőoktatási felvételi, illetve a partnerszervezeti kiválasztási eljáráson.

1 Tájékozódás a duális képzés részleteiről

A duális képzés iránt érdeklődő felvételiző jelen kézikönyv mellett is számos forrásból tájékozódhat az indított szakok jellemzőiről, illetve a képzés lebonyolításának részleteiről. A tájékozódást leggyakrabban az érettségi vizsga évében kezdik el a diákok, de helyzeti előnyt jelenthet a tájékozódást korábban elkezdni a megalapozott döntés és a felvételire és a kiválasztási eljárásra való érdemi felkészülés jegyében.

A leendő duális képzési hallgató tájékozódásának fő forrásai a következők:

- ▶ a partnerszervezetek és a felsőoktatási intézmények is szerveznek középiskolai látogatásokat, hogy a végzős diákok részére bemutassák az indított szakokat, illetve a kapcsolódó partnerszervezeti képzési programokat;
- ▶ kifejezetten a végzős középiskolai hallgatók részére rendezett oktatási kiállításokon az érdeklődőknek lehetősége nyílik kötetlenül, személyesen elbeszélgetni a partnerszervezetek, illetve a felsőoktatási intézmények képviselőivel (pl. Educatio Szakkiállítás);

- ▶ a felsőoktatási intézmények gyakran szerveznek külön duális nyílt napot, amelyen a végzős középiskolai hallgatók ellátogathatnak az intézményekbe, ahol a partnerszervezeti oldal képviselőivel is találkozhatnak;
- ▶ a felsőoktatási intézmények a partnerszervezetekkel közösen is szerveznek bemutatkozó eseményeket – a felsőoktatási felvételi eljárás elindulása után, de még a partnerszervezeti kiválasztási eljárások előtt -, amelyeken a duális formában indított szakokra felvételiző hallgatók előtt bemutatkoznak a partnerszervezetek;
- ▶ az interneten az OH honlapja mellett a felvi.hu felületén is megtalálhatók a duális képzéssel kapcsolatos, leggyakrabban feltett kérdésekre adott válaszok, továbbá a dualisdiploma.hu oldalon az érdeklődők keresgélhetnek az egyes felsőoktatási intézmények duális formában indítani kívánt képzései és a partnerszervezetek között;
- ▶ a felvételi során megjelölni kívánt intézmények honlapja is tájékoztatást nyújt a duális formában indított szakokról, ezeken a felületeken a partnerszervezetekkel kapcsolatos információk is rendre elérhetők.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A gyakorlatban több alkalommal előfordult, hogy a duális formában indított szakra felvételiző hallgató maga javasolta az intézménynek azt a – felsőoktatási intézménnyel együttműködési megállapodással még nem kötött – partnerszervezetet, amelynél saját gyakorlati képzését végezni kívánta.

A felsőoktatási felvételi folyamat

A felsőoktatási tanulmányait duális formában végezni kívánó leendő hallgatónak is a központi felsőoktatási felvételi eljárásban kell részt vennie, amely a felvi.hu-n keresztül érhető el.

A felvételizők számára az adott felvételi eljárás során kiadott felsőoktatási felvételi tájékoztató (FFT) külön fejezetben foglalkozik a duális képzésekkel, a tájékoztató a duális formában is meghirdetett képzéseket lábjegyzetben jelöli. A felvi.hu-n elérhető e-felvételi rendszerében a lábjegyzet már nem látható, így a felvételizőnek olyan képzésre kell jelentkeznie, amelyiknél a duális formában való elérhetőségről – az FFT-ben található lábjegyzetnek köszönhetően – már meggyőződött.

A felsőoktatási felvételi folyamat során egyéb formális többletfeladata nincs a duális formában indított szakra felvételizőnek a hagyományos szakra felvételizőkhöz képest. Ugyanakkor a hallgatónak javasolt az érintett felsőoktatási intézményt felkeresnie, hogy érdeklődjön arról, milyen gyakorlati lépések szükségesek ahhoz, hogy ténylegesen duális képzési hallgató lehessen.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A duális kérdések iránt érdeklődők részére fontos többletinformációt jelent, hogy a felvi.hu oldal [Szakkeresőjében](#) leszűrhető a böngészés a duális képzésekre, ha az érdeklődő a „Duális formában is indul” sor végén lévő jelölőnégyzetbe kattint.

- ▶ A felvi.hu oldalon található [→partnerszervezeti lista](#) és a [→dualisdiploma.hu](#) keresője segítséget nyújt a felvételizőknek abban, hogy ki tudják választani az őket leginkább érdeklő képzéseket, intézményeket és partnerszervezeteket.

3

Kiválasztási folyamat a partnerszervezetnél

A felvételi jelentkezés leadásával egy időben érdemes tájékozódni a megjelölt felsőoktatási intézményben és szakon elérhető partnerszervezetek felvételi követelményeiről. A felvételik menetét mindegyik partnerszervezet maga határozza meg, ezek ugyanakkor az esetek döntő többségében a következők:

- ▶ A partnerszervezeti felvételin minden esetben sor kerül egy interjúbeszélgetésre: ennek lényege, hogy a partnerszervezet személyesen is megismerje a felvételizőt, különösen a motivációit, illetve a felvételiző is választ kapjon a képzési programmal kapcsolatos kérdéseire.
- ▶ Egyes partnerszervezetek a helyszínen teszt, vagy próbafeladatok megoldására kérhetik a jelentkezőket, hogy rálátást nyerjenek tudására, illetve arra, hogy azt mennyiben tudja alkalmazni.
- ▶ A partnerszervezetek ritkább esetben hazavihető feladatot, otthoni projekt munkát adnak a jelentkezőknek, a megoldásaikat határidőre kell visszaküldeniük.
- ▶ Az interjúkon a jelentkező nyelvtudását is felmérhetik. Ennek során többnyire az angol nyelv van fókuszban, de a partnerszervezet saját igényei szerint ettől eltérő nyelvet is meghatározhat: ebben támpontnak majdnem mindig az az ország számít, ahonnan a partnerszervezet származik.

Gyakorlati tanácsok

- ▶ Ne csak egy helyre jelentkezünk! Mindenképpen érdemes egynél több helyre beadni a jelentkezést, hiszen így nagyobb az esélye, hogy valamelyik partnerszervezetnél sikerrel jár a jelentkező.
- ▶ Készítsünk profi önéletrajzt és motivációs levelet. Ezekhez álláskeresőknek szánt internetes tartalmak között számos jó példát találunk. Ügyeljünk a pontosságra: nem vet jó fényt a jelentkezőre, ha a partnerszervezet rendelkezésére bocsátott anyagokban hibák, elütések maradnak.
- ▶ Az interjúbeszélgetés előtt tudjunk meg minél többet a partnerszervezet profiljáról, arról az iparágról, amelyben a partnerszervezet kifejti tevékenységét, és ha lehetséges, olvassunk a partnerszervezettel kapcsolatos híreket is. Az interjú során mindenképp előnyt jelent a partnerszervezettel kapcsolatos széles körű tájékozottság.
- ▶ Ne féljünk az interjútól: a partnerszervezetek tisztában vannak azzal, hogy érettségiző diákokat hallgatnak meg. A jelentkező feladata elsősorban saját magát, illetve szakmai ambícióját bemutatni, a kiválasztási eljárásra való felkészüléskor így elsősorban erre érdemes számítani.
- ▶ Ügyeljünk a kommunikációra: az interjú során komoly előnyt jelenthet, ha a jelentkező világosan és jól fejezi ki magát, jó kommunikációs képességről tesz tanúbizonyságot.
- ▶ Az interjú előtt készüljünk kérdésekkel is, amelyeket az interjú során feltehetünk. Amellett, hogy az érdeklődés rokonszenves benyomást kelt, a bizonytalan pontok tisztázása a

jelentkezőt abban is segíti, hogy megalapozottan döntsön, mielőtt elkötelezi magát egy partnerszervezet mellett.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A jelentkezés első szakasza a gyakorlatban sokszor online zajlik: ilyenkor egy önéletrajz és motivációs levél megküldése, esetleg a partnerszervezet saját kiválasztási eljárási űrlapjának kitöltése a feladat a megadott határidőig.
- ▶ Előfordul, hogy az első szakaszt követően a partnerek már előszűrést végeznek, és csak az írásbeli anyagok alapján megfelelőnek tartott jelölteket hívják be személyes beszélgetésre.
- ▶ Nagyobb partnerszervezeteknél előfordul, hogy a duális képzésre jelentkezők kiválasztását ugyanabban a kiválasztási rendszerben bonyolítják le, amelyben a rendes munkavállalók toborzása is zajlik. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a duális képzési hallgatóknak a rendes munkavállalókkal azonos feltételeknek kell megfelelniük!

A felvételi és a kiválasztási eljárás eredményeinek megismerése

A felsőoktatási intézménybe történő felvételi eredményének kihirdetése a duális formában meghirdetett képzések esetében minden esetben központilag kerül meghatározásra (vonalhúzás): erre általános felvételi eljárásban július, pótfelvételi eljárásban augusztus, keresztfél éves felvételi eljárásban január hónapban kerül sor. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az OH és az intézmények közösen határozzák meg a ponthatárokat. A ponthatárok megállapításának (vonalhúzás) dátuma minden évben felkerül a felvi.hu oldalra.

A partnerszervezeti kiválasztási eljárás eredményhirdetése ezzel szemben a partnerszervezet hatáskörébe tartozik. A partnerszervezetek mozgásterét egy – korábban már említett – szabály korlátozza: a jelentkezőket a felvételi eredményről legkésőbb a központi felvételi eljárás sorrendmódosítási határideje előtt értesíteni kell.

Ha a hallgatót egyszerre több partnerszervezet kiválasztotta, a hallgatói szerződés megkötésének időpontjáig – általános felvételi eljárásban felvételt nyert hallgató adott év szeptember 30-áig, a keresztfél éves felvételi eljárásban felvételt nyert hallgató február 28-áig – dönthet arról, hogy melyik partnerszervezetnél kezdi meg a gyakorlati képzést.

Abban az esetben, ha a jelentkező bekerült a kiválasztott felsőoktatási képzésre, viszont nem nyert felvételt egyik partnerszervezethez sem, lehetősége lehet pótfelvételi eljárásban való részvételle. Pótfelvételt azok a partnerszervezetek hirdethetnek, amelyeknél betöltetlen hallgatói helyek maradtak. (Ezt az esetet jelenleg a jogszabály nem szabályozza, így a jelentkezőnek a partnerszervezet általi értesítése határidejét sem, de erre értelemszerűen a hallgatói szerződés megkötésére előírt véghatáridő előtt jóval sor kell, hogy kerüljön – ideális esetben ez legkésőbb a vonalhúzás napjáig megtörténik – , hogy a hallgatónak legyen ideje a döntést is meghozni.)

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A partnerszerkezeti pótkiválasztási eljárás nem kötelező, a partnerszerkezeti minden évben maga dönthet arról, hogy feltölti-e az üresen maradt hallgatói helyeket.
- ▶ Partnerszerkezeti pótkiválasztási eljárásra két esetben kerülhet sor: ha a partnerszerkezeti a kiválasztási eljárás során nem töltötte fel a felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodásban szereplő összes helyet, vagy pedig ha a partnerszerkezethez felvettek közül nem mindenki érte el az adott felsőoktatási intézmény felvételi ponthatárát.

3.3.2. Részvétel a duális képzésben

A felvételiző a felsőoktatási intézménybe való beiratkozással válik hallgatóvá, a hallgatói munkaszerződés aláírásával pedig duális képzési hallgató lesz. Ezt a két kulcsmozzanatot követi a képzés elvégzése, melyet a hallgató részben az intézménynél, részben a partnerszerkezetenél tesz meg.

Beiratkozás a felsőoktatási intézménybe

A felsőoktatási intézménybe felvételt nyert hallgatókra vonatkozó szabályok duális képzés esetén sem vesztek érvényüket: az intézménnyel való jogviszony az ő esetükben is a beiratkozással jön létre, vagyis a beiratkozással válnak hallgatóvá.

A hallgatónak az intézmény felé a beiratkozás során kell nyilatkoznia arról, hogy tanulmányait duális formában kívánja megkezdeni.

A hallgató legkésőbb tanulmányai második szemeszterében dönthet úgy, hogy a képzést duális formában folytatja, ezt követően a váltásra azonban már nincs lehetőség.

Szerződéskötés a partnerszervezettel

A hallgató és az őt fogadó partnerszervezet közötti kapcsolatot a hallgatói munkaszerződés teszi hivatalossá. A hallgatói munkaszerződést az általános felvételi eljárás esetén szeptember 30-áig, keresztféléves felvételinél február 28-áig kell megkötni. Amennyiben a hallgató a képzést annak második félévétől kezdődően folytatja duális formában, e határidők értelemszerűen irányadók: aki a tanulmányainak első félévét az őszi félévben (szeptemberben) kezdte, azzal az ezt követő február 28-ig, aki pedig a tavaszi félévben (februárban) kezdte, azzal az ezt követő szeptember 30-ig kell megkötni a hallgatói munkaszerződést.

A szerződés a duális formában folytatott képzés teljes idejére szól, amely alatt a hallgatót végig díjazás illeti meg: ennek minden hónapban el kell érnie legalább a mindenkori kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 65%-át (akkor is, ha az adott hónapban a partnerszervezetnél meg sem kellett jelennie).

A hallgatói munkaszerződés felbontható mind a hallgató, mind a munkáltató részéről. Amennyiben a hallgató fel kívánja bontani szerződését, először a felsőoktatási intézmény duális koordinátorával, a partnerszervezeti mentorral és a partnerszervezet HR-osztályával érdemes egyeztetnie.

A szerződés alapesetben sem a hallgató, sem pedig a partnerszervezet oldaláról nem jelent semmiféle kötelezettséget a képzés lezárulása utáni időszakra: a hallgató nem köteles a partnerszervezetnél elhelyezkedni, a partnerszervezet pedig nem köteles alkalmazni a hallgatót az oklevélszerzést követően. Ettől a felek ugyanakkor közös akarattal eltérhetnek, és a szerződésben kiköthetnek hűségidőt, jellemzően magasabb bérezés vagy egyéb juttatások fejében.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A hallgatói munkaszerződés aláírásakor fontos a szerződést alaposan átolvasni, és bizonytalanság esetén bátran kérdezni a partnerszervezet jelenlévő munkatársától.
- ▶ A duális képzési hallgatóknak bármilyen, jogi természetű kérdés vagy kérés esetén rendelkezésre áll a HÖÖK „Hallgatók Ügyvédje” elnevezésű jogsegély-szolgálat, amellyel a [→hallgatokugyvedje@hook.hu](mailto:hallgatokugyvedje@hook.hu) e-mail címen vehetik fel a kapcsolatot.

Duális tanulmányok szüneteltetése

- ▶ Duális képzési hallgatóként senkinek nem kell kimaradnia a külföldi ösztöndíjak lehetőségéből, annak ellenére, hogy a partnerszervezetnél ebben az időszakban értelemszerűen nem tud jelen lenni. A legjobb megoldás erre az eshetőségre a fizetés nélküli szabadság vagy szükség esetén a hallgatói munkaszerződésközös megegyezéssel történő módosítása. Ehhez azonban minden esetben szükséges a partnerszervezet beleegyezése, ezért ennek lehetőségét érdemes a szerződésben előre kikötni.
- ▶ Ez a probléma nem csak külföldi tanulmányok esetén merül fel, ezt más tényező is indokolttá teheti, ugyanakkor ezt is egyeztetni kell a partnerszervezettel.

3

A duális képzés elvégzése

A duális képzés intézményi és partnerszervezeti szakaszokból áll, ezek konkrét meghatározásában a feleknek azonban meglehetősen nagy mozgástere van. A képzés lebonyolításával kapcsolatban szabály arra az időtartamra vonatkozik, amelyet a duális képzési hallgatóknak a partnerszervezetnél kell tölteniük. Ennek az időtartamnak – a képzés teljes ideje alatt – el kell érnie a szorgalmi időszak napjainak legalább 75 százalékát. Ez 13 szorgalmi hétből álló szemeszterekkel számolva átlagosan fél évenként 9,75 hét gyakorlatot jelent.

A szabálynak a teljes képzési időszakra vonatkozóan kell teljesülnie, az arányszám elérésében az intézménynek és a partnerszervezetnek van mozgástere. Az erre vonatkozó egyetlen megkötés az, hogy minden – indokolt esetben kettő – elméleti szakaszt egy gyakorlati szakasz kell, hogy kövessen.

A képzés lebonyolításának a gyakorlatban két alapvető esete alakult ki:

- ▶ A klasszikusnak tekinthető, tömbösített modell szerint a hallgató a szemeszter szorgalmi időszakát, 13 hetet a felsőoktatási intézménynél tölt, majd 8 héten keresztül partnerszervezeti gyakorlaton van. A második félév egy újabb 13 hetes elméleti időszakkal kezdődik, amely után egészen az augusztusi szabadságolásig ismét a partnerszervezetnél tartózkodnak a hallgatók. Ez a műszaki képzési területen belül általánosan jellemző modell.
- ▶ Ehhez képest a **hibrid modellt** a partnerszervezetek igényei határozzák meg (a modellt jellemzően az agrár, a gazdaságtudományok és informatika képzési területeken alkalmazzák). A modell lényege, hogy a partnerszervezetek preferenciáihoz alkalmazkodva a hallgatók az első félév kezdetétől fogva a partnerszervezetnél töltik a hét egy meghatározott részét (egy-két napot, a felsőoktatási intézménnyel egyeztetve). A folytatólagosan a partnerszervezetnél töltött időszak a szorgalmi időszakot követően ennek megfelelően lerövidülhet.

A két, a gyakorlatban kialakult modell mindössze támpontként szolgál, a szorgalmi időszak és a gyakorlati idő arányára, illetve egymáshoz képesti ütemezésére vonatkozó szabályok betartása mellett a feleknek szabad mozgástere van a duális képzés konkrét megvalósításának kialakítására. A felek abban is megállapodhatnak, hogy a hallgató a kötelezően előírt mértéknél több gyakorlati időt tölt a partnerszervezetnél, erre sok esetben a nyári időszakban kerül sor.

A duális forma a megvalósítás modelljétől függetlenül többletterhet ró a hallgatóra a képzés elvégzése során. A képzési forma fő követelményei a tanulmányok elvégzése során a következők:

- ▶ **Mintatanterv szerinti haladás:** A duális képzési hallgatóval szemben még fokozottabban érvényesül az az elvárás, hogy tantárgyait a mintatanterv által meghatározott időben teljesítse, mert az ettől való eltérés a tanulmányok duális formában való folytatási lehetőségének a rovására mehet.
- ▶ **Párhuzamos kötelezettségek:** A duális képzési hallgatónak egyszerre kell megfelelnie a felsőoktatási intézményben és a gyakorlati helyen. A párhuzamos helytálláshoz elengedhetetlen a megfelelő elhivatottság.
- ▶ **Megfelelően átgondolt időbeosztás:** A tanulmányok és a gyakorlaton való helytállás jól megtervezett időbeosztást igényel minden duális képzési hallgatótól.

- ▶ **Megfelelő informáltság:** Annak érdekében, hogy a hallgató mindkét helyen megfelelően teljesítsen, feltétlenül szükséges, hogy nyomon kövesse az új információkat, mind a partnerszervezet, mind a felsőoktatási intézmény részéről.

A duális képzési hallgatónak a gyakorlati képzőhelyen végzett tevékenységét haladási naplóban célszerű dokumentálnia. Ehhez található egy [→ minta](#) a 4. fejezetben.

A duális képzés résztvevője a Munka Törvénykönyve alapján részesül szabadságban, melyet megoszthat a nyári és a téli időszak között. A szabadságot kérést a duális képzési hallgatónak minden esetben szükséges időben jeleznie a partnerszervezeti mentor felé.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

- ▶ A partnerszervezetek a gyakorlatban meghatározhatnak ösztönzőket, amelyek a hallgató teljesítményét jutalmazzák: ilyen például a kiemelkedő tanulmányi eredmény esetén járó pénzbeli többlettámogatás.
- ▶ A hallgatók gyakran a vizsgaidőszak idején is dolgoznak a partnerszervezetnél: a vizsgaidőszak megkönnyítése érdekében kezdeményezhetik a felsőoktatási intézménynél az előrehozott vizsgák megrendezését.
- ▶ A felsőoktatási intézmény és a partnerszervezet között megkötött megállapodás általában tartalmazza, hogy a partnerszervezet elengedi a hallgatót a vizsgák idejére. A tapasztalatok szerint a partnerszervezetek rugalmasan és megértően kezelik a vizsgaidőszakot, és igyekeznek nem túlterhelni a hallgatókat.

Képzési területek sajátosságai

- ▶ Az agrár képzési területen belül a növénytermesztési képzési ág – egyedülálló szezonálisának következtében - megköveteli a hallgató tartós jelenlétét az idény egésze alatt annak érdekében, hogy a folyamatokba érdemben bevonható legyen, és a rendszer működésére valódi rálátást nyerjen. Ezzel szemben a téli időszakban a hallgatók bevonásának lehetősége korlátozott, a duális képzés lebonyolítása ennek megfelelően alakítható.
- ▶ A műszaki képzési területen belül gyakoriak az olyan egy-, illetve kéthetes, összefüggő időszakok, amelyek alatt feltétlenül szükség van a hallgató egybefüggő jelenlétére ahhoz, hogy egy adott munkafolyamatot (pl. a járműgyártásban a marás és az esztergálás) az elejétől a végéig nyomon követhessen.
- ▶ A műszaki és az agrár képzési terület partnerszervezeti mentoraira a gazdaságtudományok és az informatika képzési területekhez képest többletterhet ró, hogy a tevékenységek alapvető jellegükből fakadóan gyakran veszélyesek lehetnek a hallgatók testi épségére is. Ezekre a területeken a partnerszervezeteknek garantálniuk kell, hogy a hallgatók a gyakorlati tevékenységük megkezdését megelőzően speciális munkavédelmi oktatáson vegyenek részt.
- ▶ Az informatika képzési területen – a munka alapvető természetéből fakadóan – mind a partnerszervezet, mind a hallgató szemszögéből előnyös alternatívaként merül fel a távmunka a gyakorlati tapasztalatok szerint. Azzal együtt, hogy erre eseti és kiegészítő jelleggel lehetőséget biztosíthat a partnerszervezet, a duális képzést főszabályként a partnerszervezet székhelyén vagy egyik telephelyén (ha van) kell végezni.

4

Értékelési folyamat

A duális képzési hallgatónak a vizsgaidőszakok során ugyanazoknak a követelményeknek kell megfelelnie, mint a hagyományos képzésben tanulóknak: teljesítménye értékelését az intézményi oldal felől így ő is megajánlotta, gyakorlati vagy vizsgajegyek, illetve a megfelelést igazoló aláírások formájában kapja.

A partnerszervezet a hallgató teljesítményét emellett egy sor szempont alapján értékelheti, ehhez a legtöbb esetben a felsőoktatási intézmény biztosítja a szempontokat. Ezek rendszerint az alábbiakra terjednek ki:

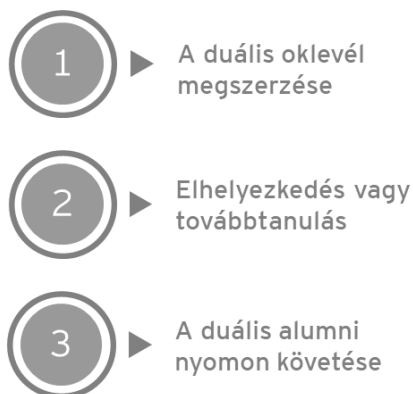
- ▶ kommunikációs készség, kapcsolattartás;
- ▶ együttműködés a partnerszervezeti mentorral és a kollégákkal;
- ▶ alkalmazkodás képessége a munkahelyhez (munkahelyi kultúra, megfelelő viselkedés);
- ▶ munkához való hozzáállás;
- ▶ elvégzett munka minősége;
- ▶ kezdeményezőkézség;
- ▶ értékelő és önértékelő magatartás: kritika megfogalmazásának és fogadásának képessége;
- ▶ szükséges elméleti háttértudás elsajátításának sebessége és minősége;
- ▶ gyakorlati jártasság, ismeretek elsajátításának sebessége és minősége.

Természetesen a hallgatónak is van lehetősége mind az intézményi, mind a partnerszervezeti képzés értékelésére:

- ▶ Az intézmény a kurzusai értékelését rendszerint a félév végén maga szervezi meg.
- ▶ A hallgató a partnerszervezeti képzéssel kapcsolatos észrevételeit, esetleges problémáit folyamatosan jelezheti a felsőoktatási intézmény duális koordinátora felé, aki ezek kezelése érdekében felveheti a kapcsolatot a partnerszervezet duális kapcsolattartójával.

3.3.3. A duális képzés zárása és utókövetése

A duális képzés lezárultával a hallgató fontos döntés előtt áll: teljes munkaidőben – a gyakorlati képzés helyszínéül szolgáló partnerszervezetenél vagy máshol – munkába áll-e, vagy tovább folytatja felsőfokú tanulmányait. A duális képzési hallgatónak az oklevélszerzés után fontos szerepe van azon a téren is, hogy a munkaerőpiacon szerzett tapasztalatai visszacsatolásával hozzájáruljon a képzések fejlesztéséhez, tökéletesítéséhez.

1 A duális képzési oklevél megszerzése

A duális képzési oklevél kiadása az intézmények feladata, ennek folyamata ugyanakkor érdemben nem különbözik a hagyományos oklevelek kiadásától. Ellenben a duális képzési oklevél egy speciális záradékot tartalmaz, amely tanúsítja, hogy a hallgató duális képzésben végezte tanulmányait.

Fontos gyakorlati tapasztalatok

A hallgatónak érdemes a partnerszervezeti gyakorlat lezárultakor külön igazolást kérnie a partnerszervezettől a képzés elvégzéséről. Ezzel a fejléces papíron kiadott igazolással a hallgató kezébe bizonyíték kerül arról, hogy partnerszervezeti gyakorlatát hol végezte el.

2 Elhelyezkedés vagy továbbtanulás

A duális képzési oklevél megszerzését követően a hallgatónak döntenie kell arról, hogy folytatja-e tanulmányait (alapképzést követően mesterképzésen, a mesterképzés után pedig egy másik mesterképzésen vagy doktori képzésen), vagy teljes időben munkába áll.

Fontos emlékezni arra, hogy a hallgató szabadon dönthet arról, hová jelentkezik a duális képzést követően, legyen szó akár továbbtanulásról, akár munkavállalásról. A hallgatói hűségidő kikötése csak akkor lehetséges, ha erről a partnerszervezet és a hallgató a hallgatói munkaszerződésben közös akaráttal megállapodott.

Képzési területek sajátosságai

Az informatikai képzési területen a duális képzési hallgatók szempontjából gyakori a csábítás arra, hogy már az oklevélszerzés előtt teljes idejű munkába álljon a hallgató, amivel a legtöbb esetben veszélybe kerül az oklevél megszerzése. Ezzel hosszú távon egyértelműen a hallgató jár rosszul: ha döntően emiatt végül nem szerez oklevelet, akkor oklevél nélkül később nehezebben és rosszabb feltételekkel indul, amikor munkahelyet vált. Ugyanakkor ez a partnerszervezet számára is hátrányos lehet, mert rövid távon ugyan munkaerőhöz jut, de hosszú távon megfosztja saját magát is egy olyan

dolgozótól, aki ha megmaradt volna a képzésben, feltehetően lényegesen magasabb szintű vagy összetettebb kompetenciával rendelkezett volna, amit nála tudott volna kamatoztatni, akár más pozícióban.

Az oklevélszerzés előtti munkába állás – amennyiben a hallgató a tanulmányait sem folytatja tovább emiatt – az adott duális képzési megállapodás megszüntetését és a hallgatói jogviszony megszűnését vonja maga után.

A duális alumni nyomon követése

A mindenkori duális képzési hallgatók, felsőoktatási intézmények és partnerszervezetek közös érdeke, hogy a képzés a gyakorlati tapasztalatok alapján évről évre fejlődjön, tökéletesedjen.

Ennek fontos eleme, hogy az intézmények figyelemmel kísérik a duális formában végzett hallgatók karrierútjának alakulását, és folyamatos információkat szereznek arról, hogy a hallgatók milyen téren találták szembe magukat szakmai kihívásokkal, illetve mely területeken érezték kifejezetten megalapozottnak elméleti és gyakorlati felkészültségüket.

A nyomon követés folyamatának egyik legfontosabb előnye lehet, ha a duális formában oklevelet szerzők a későbbiek során, tapasztalt szakemberként maguk is mentorrá válnak, és ezzel támogatják a duális képzés sikerességét.

A felsőoktatási intézmény saját nyomon követési rendszer vagy az országos diplomás pályakövető rendszer (DPR) alkalmazásával tud érdemi információt szerezni a végzett duális képzési hallgatók munkaerőpiaci elhelyezkedéséről, érdemes tehát e visszajelzési lehetőségekkel élni a kérdőívek kitöltésével.

4. Mellékletek

[A duális képzés öröknaptára](#)

[Együtműködési megállapodás \(minta\)](#)

[Együtműködési megállapodás módosítása \(minta\)](#)

[EDKP \(minta\)](#)

[Partnerszervezeti képzési naptár \(minta\)](#)

[Hallgatói munkaszerződés \(minta\)](#)

[Hallgatói munkaszerződés módosítása \(minta\)](#)

[Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése a partnerszervezet részéről \(minta\)](#)

[Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése a hallgató részéről \(minta\)](#)

[Hallgatói munkaszerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése \(minta\)](#)

[Gyakorlati értékelőlap \(minta\)](#)

[Haladási napló \(minta\)](#)

4.1. A duális képzés öröknaptára

A duális képzésre való felkészülés, illetve a duális képzéshez való csatlakozás szempontjából fontos határidőket, illetve időszakok megjelölését tartalmazza az alábbi táblázat.

(Fontos megjegyezni, hogy az öröknaptár csak sorvezető, abban több ponton van rugalmasság. Illetve azt is fontos jelezni, hogy keresztféléves jelentkezés esetén ez a menetrend nem alkalmazható, ebben az esetben a hallgatói munkaszerződés megkötésének határideje például nem szeptember 30-a, hanem február 28-a.)

Szakasz	Időszak / határidő	Feladat / tevékenység
Jelentkezés	február 15.	A felsőoktatási felvételi jelentkezés benyújtásának határideje
Felvételi, kiválasztás	tavasz	Jellemzően ekkor zajlanak le a partnerszervezeti kiválasztási eljárások *
	május-június	A végzős középiskolások érettségi vizsgát, a mesterképzésre jelentkezők – intézménytől függően – felvételi vizsgát tesznek
	július eleje	A sorrendmódosítás határideje a központi felvételi rendszerben
	július vége	A felsőoktatási felvételi ponthatárok kihirdetése
	szeptember eleje	Esetleges partnerszervezeti pótkiválasztási eljárások
Tanulmányok megkezdése	szeptember eleje	A hallgató beiratkozása a felsőoktatási intézménybe, ennek részeként nyilatkozat arról, hogy a tanulmányait duális formában kívánja folytatni
	szeptember 30.	A hallgatói munkaszerződés megkötésének határideje

* Ebben van mozgásteret a partnerszervezetnek, a kiválasztási eljárásokat akár a nyár folyamán is megszervezheti, a véghatáridőt ebben a hallgatói munkaszerződés aláírásának legkésőbbi dátuma (szeptember 30-a) jelenti.

4.2. Együtműködési megállapodás (minta)

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS DUÁLIS KÉPZÉSI GYAKORLAT BIZTOSÍTÁSÁRA

amely létrejött egyrészről:

.....
Cím:
Adószám:
Bankszámlaszám:
Statisztikai számjel:
Törzskönyvi nyilvántartási szám:
egyedi azonosítószám:
képviselésében:
Intézményi azonosítója:
– továbbiakban: Intézmény –

másrészről:

Név:
Székhely:
Adószám:
Statisztikai számjel:
Cégjegyzékszám:⁸
Nyilvántartási szám:⁹
képviselésében:
– továbbiakban: Partnerszervezet –

– továbbiakban együttesen: Felek – között a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), valamint a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) alapján, alulírott helyen és napon az alábbi feltételek szerint.

Együtműködési megállapodás tárgya, célja

1. Felek közötti együtműködési megállapodás tárgya az Intézmény duális képzésében részt vevő hallgatók duális képzési gyakorlatának a biztosítása.
2. A duális képzési gyakorlat célja a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen, munkakörben az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolása, a szakma gyakorlásához szükséges munkavállalói kompetenciák munkafolyamatokban történő fejlesztése, az anyag-eszköz-technológia ismeretek és gyakorlati jártasságok, valamint a munkafolyamatokban a személyi kapcsolatok és együtműködés, feladatmegoldásokban az értékelő és önértékelő magatartás, az innovációs készség fejlesztése. A Partnerszervezet e cél megvalósítására az Intézmény hallgatói számára gyakorlati képzést szervez. A gyakorlati képzés célja továbbá, hogy az Intézmény a Partnerszervezet szervezet szakember utánpótlását segítse.
3. Felek rögzítik, hogy az Intézmény alábbi szakán folyó duális képzése keretében a hallgatók az 1-2. pontban meghatározott célok megvalósítása érdekében a Partnerszervezetnél duális képzési gyakorlaton vesznek részt:
 - a) a képzés neve:
 - b) a képzés szintje (alapképzés/mesterképzés):
 - c) a képzés intézményi helye:
 - d) a képzés nyelve:
4. A Partnerszervezet vállalja, hogy a jelen együtműködési megállapodás keretében legfeljebb fő hallgatót fogad duális képzési gyakorlatra.

⁸ Gazdasági társaság esetén.

⁹ Amennyiben nem gazdasági társaságról, hanem egyéb szervezetről van szó (pl. költségvetési szerv, alapítvány, stb.)

A jelentkezés, a hallgatók kiválasztása

5. Felek megállapodnak abban, hogy a Partnerszervezet 20... ..-től-ig előzetes jelentkezést hirdet mindazok számára, akik a jelen együttműködési megállapodás szerinti duális képzésben részt kívánnak venni. A felhívás közzétételi helye a (pl. a Partnerszervezet saját honlapja).

6. A felhívásnak legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- a) a Partnerszervezet neve, székhelye,
- b) a 3. pontban meghatározott képzés, amire felvételt hirdetnek,
- c) a duális képzéssel érintett szakterület rövid bemutatása,
- d) a jelentkezés módja és határideje,
- e) a felvehető hallgatók létszáma.

7. A Partnerszervezet hozzájárul ahhoz, hogy az Intézmény – tekintettel jelen megállapodás megkötésére – a hallgatók rendelkezésére bocsássa a Partnerszervezet jelen megállapodásban rögzített kapcsolattartójának elérhetőségét abból a célból, hogy a hallgatók benyújthassák jelentkezésüket a Partnerszervezethez. A hallgatók kiválasztásában a Partnerszervezet egyéni szempontjai alapján önállóan dönt.

8. A Partnerszervezet a jelentkezőkkel, az előzetesen megadott elektronikus elérhetőségen keresztül, ennek hiányában postai úton közli a kiválasztás időpontját. A kiválasztás során a jelentkező gyakorlati jártassága, szakmai érdeklődése, szakma iránti elkötelezettsége, kommunikációs készsége, mérhető fel.

9. A Partnerszervezet a kiválasztási eljárás befejezését követő 15 napon belül, de legkésőbb 20... .. napjáig a lakóhelyre küldött írásbeli értesítésben közli a jelentkezővel, hogy kiválasztotta-e azon személyek közé, akik a sikeres felvételt, beiratkozást és intézményi átsorolást követően részt vehetnek a duális képzésben. A Partnerszervezet a kiválasztásra vonatkozó döntését nem köteles indokolni.

10. A Partnerszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a sikeres felvételt, beiratkozást és intézményi átsorolást követően, az Intézmény és a Partnerszervezet által közösen kidolgozott EDKP alapján részt vesz a kiválasztott személy duális képzésében.

Az együttműködési megállapodás hatálya

11. Felek az együttműködési megállapodást határozatlan időtartamra kötik azzal, hogy a duális képzésre felvehető hallgatók számáról adott félévet megelőzően egyeztetnek, figyelemmel a 4. pont szerinti létszáma is.

12. Az együttműködési megállapodás a Felek általi aláírás napján lép hatályba azzal, hogy a duális képzési gyakorlat legkorábban a Duális Képzési Tanács általi minősítést követő félévtől kezdődhet meg.

A gyakorlati képzésre vonatkozó alapadatok, időtartama, helyszíne

13. A duális képzési gyakorlaton az alábbi szak azon hallgatói vesznek részt, akiket a Partnerszervezet az 5-10. pont szerint kiválasztott, és akiket az Intézmény – kérelmükre – a duális képzésre átsorolt. Amennyiben a Partnerszervezet által kiválasztott személy bármely okból kifolyólag nem tud részt venni a duális képzési gyakorlaton, úgy a Partnerszervezet jogosult a helyére más hallgatót kiválasztani.

A képzés:	állami ösztöndíjas/önköltséges ¹⁰
A képzés munkarendje:	nappali
A gyakorlat teljes időtartama:
A Partnerszervezet helyszíne (székhely/telephely):
A Partnerszervezet részlege:

14. A duális képzési gyakorlat a képzés teljes duális formában töltendő képzési ideje alatt valósul meg. Felek az aktuális félév kezdetét, végét és beosztását – így a duális képzési gyakorlat pontos idejét – január, illetve augusztus hónapban egyeztetik egymással.

A Partnerszervezet kötelezettségei

15. A Partnerszervezet a gyakorlati képzés megszervezésével kapcsolatban köteles:

- a) a hallgatót az Intézménnyel közösen EDKP szerint, és annak megfelelő szakterületeken foglalkoztatni,
- b) a duális képzési gyakorlat végzéséhez a megfelelő gyakorlati munkahelyet, eszközt, egyéni védőfelszerelést (védőruhát) és tisztálkodási eszközt biztosítani; továbbá a munkavédelmi előírások szerinti munkavédelmi oktatást megtartani, és a szükséges felelősségbiztosítást megkötni,
- c) a hallgatóval a hallgatói munkaszerződést megkötni, melynek meg kell felelnie a hallgatók foglalkoztatására vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályi előírásoknak,
- d) a hallgató részére a mindenkor hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő mértékű hallgatói díjazást fizetni, melynek pontos összegét a hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződés tartalmazza; illetve tudomásul venni, hogy a jelen pont szerinti díjazást sem az Intézményre, sem a hallgatóra, sem más személyekre nem háríthatja át,
- e) a duális képzési gyakorlati tevékenységet felügyelni, irányítani,
- f) az Intézmény által előírt jelenléti és képzési dokumentációt vezetni, továbbá a hallgató által elsajátított szakmai tudást és kompetenciát az intézmény által meghatározott formában és tartalmi elvárással írásban értékelni,
- g) a hallgató részéről tapasztalt mulasztást, szabálytalanságot az Intézménynek jelezni,
- h) a duális képzési gyakorlat megszervezésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat ellátni (pl.: hallgató bejelentése a társadalombiztosítási és egyéb szervek irányába stb.),
- i) az Intézményt haladéktalanul tájékoztatni, amennyiben a Partnerszervezet nyilvántartott, valamint jelen együttműködési megállapodással tekintetében lényeges adataiban bármely változás következik be,
- j) a hallgatót mentesíteni a munkavégzési kötelezettsége alól azokra a napokra, amelyeken a vizsgakötelezettségének tesz eleget az Intézményben, feltéve, hogy a vizsga időpontját a hallgató legalább egy héttel korábban közölte a szakmai felügyeletét és irányítását ellátó személlyel. A Partnerszervezet – mérlegelésétől függően – a vizsganapokon túlmenően is adhat mentesítést a munkavégzési kötelezettség alól, a vizsgára való eredményes felkészülés érdekében.

¹⁰ A megfelelő rész aláhúzendő.

16. A Partnerszervezet duális képzési gyakorlati felelősének adatai:

neve:
beosztása:
telefonszáma:
e-mail címe:

Az Intézmény kötelezettségei

17. Az együttműködési megállapodásban az Intézmény által vállalt kötelezettségeket az Intézmény által kijelölt szervezeti egység (pl. kar) útján látja el, az együttműködési megállapodásban az Intézménynek biztosított jogokat az Intézmény az általa kijelölt szervezeti egység (pl. kar) útján gyakorolja.

18. Az Intézmény felelős a hallgató teljes képzéséért és az annak részét képező duális képzési gyakorlatért. Az Intézmény a duális képzési gyakorlat megszervezésével kapcsolatban köteles:

- a) a duális képzési gyakorlathoz szükséges adatokat, információkat a Partnerszervezet rendelkezésére bocsátani,
- b) a hallgatókat tanulmányi és módszertani szempontból irányítani,
- c) a gyakorlati képzés során felmerülő problémák megoldásában intézkedni,
- d) szakfelelőst kijelölni, és nevét a Partnerszervezettel közölni,
- e) a hallgató részére a mindenkori vonatkozó jogszabályokban előírt kötelező juttatásokat biztosítani,
- f) a duális képzési gyakorlat vezetőjével írásban ismertetni a képzési célnak megfelelő szakmai munka intézményi elvárásait,
- g) a szakmai készségek, képességek komplex fejlesztési folyamatában a Partnerszervezet visszajelzése alapján értékelni a duális képzési gyakorlati kompetenciákat,
- h) a jelen megállapodással kapcsolatban nyilvántartandó adatokat, adatváltozásokat az Oktatási Hivatalhoz bejelenteni,
- i) amennyiben jelen együttműködési megállapodás megszűnik vagy a Partnerszervezet nyilvántartott adataiban változás következik be, kezdeményezni 60 napon belül a nyilvántartott adatok módosítását,
- j) amennyiben jelen együttműködési megállapodás megszűnik, ennek tényét haladéktalanul bejelenteni az Oktatási Hivatalhoz, és kezdeményezni annak törlését a nyilvántartásból.

19. Az Intézmény részéről a kapcsolattartó adatai:

neve:
beosztása:
telefonszáma:
e-mail címe:

A hallgató kötelezettségei

20. Felek tudomásul veszik, hogy a duális képzési gyakorlatban részt vevő hallgató köteles lesz az Intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában, valamint a képzési tantervben előírtak betartására és teljesítésére, továbbá a duális képzési gyakorlaton való részvételre, az ott kapott feladatok elvégzésére.

21. Felek tudomásul veszik, hogy a hallgatónak a Partnerszervezet felé teljesítendő kötelezettségeit – ideértve a Partnerszervezetenél való munkavégzés módját és feltételeit – a hallgatóval kötendő hallgatói

munkaszerződés fogja szabályozni. A hallgatói munkaszerződés feltételeinek, és így a hallgató kötelezettségeinek meghatározásakor a Partnerszervezet köteles figyelembe venni a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.), valamint a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet által a duális képzésre vonatkozóan előírt szabályokat.

Az együttműködési megállapodás megszűnésére, felmondására vonatkozó rendelkezések

22. Jelen megállapodás megszűnik:

- a) a felek közös megegyezésével,
- b) azonnali felmondással,
- c) ha annak tárgya megszűnik,
- d) ha a Partnerszervezetet annak nyilvántartó szerve törli a nyilvántartásából.

23. Azonnali hatályú felmondásra ad okot:

- a) ha valamelyik fél, a szerződésben vállalt, illetve jogszabály szerinti kötelezettségét a másik fél írásbeli felszólítása ellenére sem teljesíti,
- b) a másik fél sérelmére súlyosan jogsértő, jelentős mértékű anyagi vagy erkölcsi károsodást okozó magatartást tanúsít,
- c) ha a hallgatói munkaszerződés nem tartalmazza a 14. pont d) alpontjában hivatkozott jogszabályhelyek által megkívánt tartalmi elemeket, vagy azoktól a hallgató hátrányára eltér.

24. Az azonnali hatályú felmondást írásban, indokolással ellátva kell közölni a másik féllel. Azonnali hatályú felmondás esetén a Polgári Törvénykönyv szerinti igények érvényesíthetők a felmondásra okot adó másik féllel szemben.

Vegyes és Záró rendelkezések

25. Felek kölcsönösen és folyamatosan tájékoztatják egymást a duális képzésben részt vevő hallgató munkájának értékeléséről, így különösen a tanulmányi előrehaladásáról, a gyakorlati ismeretekben szerzett jártasságáról és a munkaviszonyból eredő kötelezettségek teljesítéséről. Felek tudomásul veszik, hogy a jelen pont szerinti adatközléshez a hallgatótól hozzájáruló nyilatkozatot kötelesek beszerezni.

26. Az Intézmény jogosult arra, hogy a gyakorlati képzést a Partnerszervezetnél személyesen ellenőrizze. Személyes ellenőrzésre jogosult a 19. pontban megnevezett személy, valamint a szak képzéséért felelős vezető. Az ellenőrzés időpontjáról és az ellenőrző személyről az Intézmény előzőleg értesíti a Partnerszervezet szakmai felelősét.

27. Felek tudomásul veszik, hogy a duális képzési gyakorlat időtartama alatt a hallgatói jogviszonyból folyó jogok és kötelezettségek változatlanok. A Partnerszervezetnél történő foglalkoztatás a hallgató tanulmányainak részét képezik, és a duális képzési gyakorlat sikeres és maradéktalan teljesítése a hallgató oklevelében a duális képzésre utaló záradék alkalmazásának előfeltételét képezi.

28. A Partnerszervezet kijelenti, hogy a mindenkor hatályos jogszabályok alapján megalapított és jogszerűen működő szervezet. A Partnerszervezet teljes polgári jogi és büntetőjogi felelőssége tudatában úgy nyilatkozik, hogy rendelkezik a jelen együttműködési megállapodás aláírásához szükséges felhatalmazásokkal.

29. Felek kölcsönösen kötelezettséget vállalnak a másik félről tudomásukra jutott üzleti titok bizalmas kezelésére és megtartására.

30. Az együttműködési megállapodásban nem rendezett kérdésekben a vonatkozó jogszabályok rendelkezései az irányadóak. A Partnerszervezet jelen együttműködési megállapodás aláírásával kijelenti, hogy a vonatkozó jogszabályok – jelen együttműködési megállapodásban megjelölt típusú képzésre vonatkozó – rendelkezéseit megismerte, és azokat magára kötelezőnek fogadja el, azok betartásáról a gyakorlat teljes időtartama alatt gondoskodik.

31. Felek a megállapodásból eredő jogvitákat békés úton, szükség esetén közvetítő bevonásával, peren kívül kísérik meg rendezni. Ennek eredménytelensége esetére kikötik az Intézmény székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét. Felek a jelen együttműködési megállapodást annak gondos tanulmányozása és értelmezése után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, helybenhagyólag írták alá.

....., 20.....

.....

A Partnerszervezet képviselője

.....

Az Intézmény képviselője

4.3. Együttműködési megállapodás módosítása (minta)

DUÁLIS KÉPZÉSI GYAKORLAT BIZTOSÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA

amely létrejött egyrészről:

.....
Cím:
Adószám:
Bankszámlaszám:
Statisztikai számjel:
Törzskönyvi nyilvántartási szám:
egyedi azonosítószám:
képviselőtében:
Intézményi azonosítója:
– továbbiakban: Intézmény –

másrészről:

Név:
Székhely:
Adószám:
Statisztikai számjel:
Cégjegyzékszám:¹¹
Nyilvántartási szám:¹²
képviselőtében:
– továbbiakban: Partnerszervezet –

– továbbiakban együttesen: Felek – között a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), valamint a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) alapján, (helyen és napon) létrejött, duális képzési gyakorlat biztosítására irányuló együttműködési megállapodást Felek jelen megállapodásban közös akaratukkal módosítják.

1. Felek a közöttük létrejött együttműködési megállapodás 4. pontját az alábbiak szerint módosítják:¹³

„4. A Partnerszervezet vállalja, hogy a jelen együttműködési megállapodás keretében legfeljebb fő hallgatót fogad duális képzési gyakorlatra.”

2. Az együttműködési megállapodás további rendelkezéseit jelen módosítás nem érinti, azok változatlan tartalommal továbbra is hatályban maradnak.

....., 20.....

.....
A Partnerszervezet képviselője

.....
Az Intézmény képviselője

¹¹ Gazdasági társaság esetén

¹² Amennyiben nem gazdasági társaságról, hanem egyéb szervezetről van szó (pl. költségvetési szerv, stb.)

¹³ Az érintett szakasz módosítható, illetve a módosításba bevont szakaszok száma bővíthető.

4.4. EDKP (minta)

Az alábbi táblázat bemutatja a legfontosabb elemeket, amelyekre az EDKP elkészítésekor a felsőoktatási intézménynek, illetve a partnerszervezetnek különös figyelmet kell fordítania. Az EDKP-hoz jó kiindulópontot biztosítanak a felsőoktatási intézményben a hagyományos képzésben már használt, szakonként létező mintatantervek. Ezeket szükséges azonban kibővíteni, esetlegesen részben megváltoztatni azon elemekkel, amelyek a partnerszervezeti képzés részeit alkotják majd.

EDKP – MINTA

1. félév (a többi félévre hasonló minta alapján elkészítendő)

Tantárgy neve *	Oktatási cél, tematika *	Órák száma és a számonkérés formája *	Partnerszervezet kapcsolódása **
Tantárgy 1	A felsőoktatási tantervek mintájára itt szükséges megfogalmazni a tantárgy oktatásának céljait, a félév során elsajátított tudásanyagot és képességeket, valamint összefoglalni a kimeneti követelményeket. Opcionálisan a tantárgyak részletes tematikája is kifejthető.	Itt szükséges bemutatni, hogy a hallgató heti hány órában tanulja az adott tantárgyat az intézményben, valamint ehhez kapcsolódóan szükséges feltüntetni az alkalmazott számonkérési formát is.	Különös fontosságot élvez annak kifejtése, hogy a duális képzés során az intézményi oktatáson felül a partnerszervezetnél az egyes tárgyakhoz kapcsolódóan milyen ismereteket szerez meg a hallgató. Az itt felsorolt kapcsolódási pontok alkotják a felsőfokú duális képzés legfontosabb részét.
Tantárgy 2			
Tantárgy 3			
Tantárgy 4			
Tantárgy 5			

* Az Intézmény tölti ki.

** A Partnerszervezet tölti ki.

Gyakorlati képzési elem neve **	Gyakorlati képzési elem célja, tartalma **	Példák a kapcsolódó feladatokra és az elsajátítható tudásra, képességekre **
Tantárgyakhoz nem közvetlenül kapcsolódó gyakorlati képzési elem	A félévben oktatott konkrét tárgyakhoz nem besorolható tudásanyag, amit a hallgató a partnerszervezetnél sajátít el, különös tekintettel a munkavégzés során elsajátítandó „soft skill” képességekre.	Példák a partnerszervezetnél elsajátítható gyakorlati tudásra és képességekre, ezek lehetnek általános ismeretek (kommunikációs készségek, íráskészség, konfliktuskezelés, tárgyalástechnika, munkavédelmi ismeretek, biztonságtechnikai ismeretek stb.), illetve partnerszervezet-specifikus tudás (pl. termelési folyamat megismerése)
Partnerszervezetnél teljesítendő egyéni projektmunka	A partnerszervezeti képzés során teljesítendő, a hallgató és a partnerszervezeti mentor által egyeztetett projektfeladat(ok) céljának és tartalmának leírása	Példák a partnerszervezetnél elkészítendő projektfeladatokra

** A Partnerszervezet tölti ki.

....., 20.....

.....

A Partnerszervezet képviselője

.....

Az Intézmény képviselője

4.5. Partnerszervezeti képzési naptár (minta)

Az EDKP-t hatékonyan kiegészítheti a partnerszervezet részéről a partnerszervezeti képzési naptár. Ebben mind az intézmény, mind a partnerszervezet, mind pedig a hallgató nyomon tudja követni a képzés alakulását. A naptár tartalmazza a hallgatónak a partnerszervezetnél töltött idő alatt elvégzendő feladatait, illetve a munkavégzés során megszerzett kompetenciáit akár hetekre, akár még részletesebben, napokra lebontva. Az alábbi táblázat heti bontást alkalmazva mutatja be a mintát. A partnerszervezeti képzési naptár alkalmazható mind a klasszikus, tömbösített modell, mind pedig a hibrid modell használata esetén.

PARTNERSZERVEZETI KÉPZÉSI NAPTÁR – MINTA

Tetszőleges hónap	A hallgató feladatai	Kapcsolódás a képzési tervhez
1. hét	A partnerszervezeti képzési naptárban felsorolandó legfontosabb információk közé tartoznak a hallgató által elvégzett feladatok részletezése, a hallgató megszerzett ismereteinek és kompetenciáinak leírása, illetve – a partnerszervezet saját tervezését is megkönnyítve – a partnerszervezeti mentor adatainak feltüntetése, aki az adott időszakban a hallgató képzéséért felel.	A képzési terv kiegészítéseként a partnerszervezeti képzési naptárban javasolt feltüntetni azokat a hallgató által a zajló félévben a felsőoktatási intézményben végzett tantárgyakat, amelyekhez a partnerszervezeti képzés adott fázisa közvetlenül kapcsolódik.
2. hét		
3. hét		
4. hét		

4.6. Hallgatói munkaszerződés (minta)

HALLGATÓI MUNKASZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

.....
Képviseli:
Székhelye:
Adószáma:
Statisztikai számjele:
Cégjegyzékszám:
Tel./Fax száma:
Kapcsolattartó neve:
Kapcsolattartó e-mail címe:
A szakmai felelős neve:
– továbbiakban: Partnerszervezet –

másrészről

Hallgató neve:
Hallgató születési neve:
Hallgatói azonosító száma:
Anyja neve:
Születés helye:
Születés ideje:
Lakcíme:
TAJ száma:
Adóazonosító jele:
Bankszámlaszáma:
Elérhetősége: minta@....., +36.....
– továbbiakban: Hallgató –

– továbbiakban együttesen: Felek – között alulírott helyen és időben, az alábbi feltételekkel.

1. A Felek rögzítik, hogy a Hallgatónak napjától kezdődően hallgatói jogviszonya áll fenn a (felsőoktatási intézmény) nappali munkarendű (szak) képzésre.

A Hallgató által megszerzendő szakképzettség megnevezése:

A Hallgató képzési ideje:

Az Intézmény adatai:

Székhelye:

Intézményi azonosító száma:

Törvényes képviselőjének a neve:

A duális képzési gyakorlat intézményi felelőse:

2. A felek rögzítik, hogy a Partnerszervezet napján együttműködési megállapodást kötött a (felsőoktatási intézmény), duális képzési gyakorlat megvalósítása céljából. A duális képzési gyakorlatba bevont képzés alapadatai:

- a. a képzés neve:
- b. a képzés szintje (alapképzés/mesterképzés):
- c. a képzés intézményi helye:
- d. a képzés nyelve:

3. Az együttműködési megállapodásban a Partnerszervezet és az Intézmény megállapodott abban, hogy a Partnerszervezet a-tól-ig tartó, év időtartamú képzés során hallgatókat fogad duális képzési gyakorlatra, és az ebben való részvételről a Hallgató a (felsőoktatási intézmény)-be való beiratkozás időpontjában nyilatkozatot tett.

4. A Partnerszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a hallgató részére az egészség- és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen a szakképzési programnak, illetőleg a tantervnek megfelelő duális képzési gyakorlatot biztosít.

5. A Partnerszervezet és a Hallgató megállapodnak, hogy a Hallgató a-tól-ig tartó képzés teljes időszakában a jelen hallgatói munkaszerződés feltételei és rendelkezései szerint „duális képzési hallgató” munkakörben részt vesz a Partnerszervezet által szervezett duális képzési gyakorlaton, az alábbi feltételekkel.

6. A Hallgató a duális képzési gyakorlatot a Partnerszervezet székhelyén, illetve mindenkori telephelyein köteles teljesíteni.

7. A Partnerszervezet a Hallgató számára a jelen szerződés tartamára a következő juttatásokat biztosítja:

- a. A Partnerszervezet egész évben (12 hónap), a teljes képzési időtartamban, havonta a mindenkor hatályos jogszabály szerint kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 65%-ának megfelelő díjazást fizet a hallgató számára. Nem illeti meg díjazás a Hallgatót, ha a Partnerszervezetnél való megjelenési és a duális képzési gyakorlatban való részvételi kötelezettsége alól bármely okból mentesül (ide nem értve az elméleti képzésen történő részvétel idejét, továbbá a vizsganapot), vagy ha igazolatlanul mulaszt.
- b. A Partnerszervezet a gyakorlati képzés időtartamára, a Hallgató által elszenvedett baleseti kockázatok fedezetére felelősségbiztosítást köt és tart fenn.

8. A duális képzési gyakorlatot a Partnerszervezet szervezi meg az általa készített és a felsőoktatási intézménnyel EDKP alapján. A Partnerszervezet folyamatosan irányítja és ellenőrzi a duális képzési gyakorlatot.

9. A duális képzési gyakorlat megkezdése előtt a Partnerszervezet a hallgatót munkavédelmi oktatásban részesíti, továbbá a duális képzési gyakorlat tartama alatt a mindenkor hatályos munkavédelmi előírásoknak megfelelő feltételekkel biztosítja a duális képzési gyakorlaton való hallgatói részvételt és a hallgató számára a mindenkor hatályos előírásoknak megfelelő munkaruhát, egyéni védőfelszerelést, tisztálkodási eszközt biztosít.

10. A Hallgató köteles a duális képzési gyakorlatot az arra előírt követelmények alapján végezni, köteles a kapcsolódó ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítani. A Hallgató köteles betartani a képzési rendet, a Partnerszervezetnél mindenkor irányadó jogszabályi rendelkezéseket, biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi szabályokat, belső szabályokat, előírásokat, utasításokat, továbbá köteles végrehajtani a Partnerszervezet által számára adott egyedi utasításokat.

11. A Hallgató napi munkaideje 8 óra. A duális képzési gyakorlat tartama alatt a Hallgató köteles a gyakorlati órarendje szerint a Partnerszervezetnél megjelenni. A Partnerszervezetnél való megjelenési és a duális képzési gyakorlatban való részvételi kötelezettség hetente az általános munkarend szerint (hétfőtől péntekig, heti öt napon át, a hétközbe eső munkaszüneti napok kivételével, napi 8 óra mértékben) terheli, azzal, hogy a napi tevékenység kezdetét és végét a Partnerszervezet jogosult meghatározni, és a munkaszüneti napok körüli munkarendre vonatkozó jogszabályi előírás alapján munkanap szombati napra is áthelyezhető.

12. A Hallgató a duális képzési gyakorlat tartama alatt szeszeseztől, illetve kábító hatású anyag befolyásától mentes, a gyakorlati képzésen való részvételre képes állapotban köteles a Partnerszervezetnél az előírt időben megjelenni és a duális képzési gyakorlatban részt venni. A gyakorlati képzésen való részvételre képes állapot ellenőrzésére a Partnerszervezet a nála irányadó szabályok szerint jogosult. A Hallgató nem végezhet semmiféle tevékenységet olyan egészségi

állapotban, amellyel saját vagy más személy életét, egészségét vagy testi épségét veszélyeztetheti, illetve amely saját cselekvési képességét korlátozza vagy akadályozza.

13. A Hallgató köteles a Partnerszervezet munkavállalóival együttműködni, a duális képzési gyakorlat során felmerülő feladatait, tevékenységét úgy végezni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani, hogy ez más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse, munkáját ne zavarja, anyagi károsodását vagy helytelen megítélését ne idézze elő. A Hallgató nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel a Partnerszervezet jogos gazdasági érdekeit sértheti vagy veszélyeztetheti.

14. A Hallgató mentesül a Partnerszervezetnél való megjelenési és a duális képzési gyakorlatban való részvételi kötelezettsége alól

- a. az Intézmény által előírt elméleti képzés ideje alatt,
- b. az Intézmény által előírt vizsganapon,
- c. munkaszüneti napon,
- d. azon a napon, amelyen állampolgári kötelezettségét teljesíti,
- e. ha keresőképtelen beteg,
- f. kötelező orvosi vizsgálat tartamára,
- g. ha elháríthatatlan ok miatt nem tud a Partnerszervezetnél megjelenni,
- h. a Partnerszervezet engedélyével, amely a távol töltött idő más napon történő teljesítéséhez köthető.

15. A Partnerszervezet a duális képzési gyakorlat idejére évente 20 munkanap szabadságot biztosít a Hallgató számára, amennyiben a vonatkozó jogszabály arról máshogy nem rendelkezik.

16. Amennyiben a Hallgató bármely ok miatt a Partnerszervezetnél az előírt időben megjelenni nem tud, erről az előre látható távollét esetén legalább két nappal korábban, más esetben az ok felmerülésekor haladéktalanul köteles tájékoztatni a mentorát. A szabadság igénybevételét a Hallgató köteles a mentorával legalább két nappal korábban egyeztetni.

17. A Hallgató a duális képzési gyakorlaton való részvételéről, illetve távollétéről a Partnerszervezet által előírt nyomtatványt köteles vezetni. A Hallgató köteles a távollétét a Partnerszervezet számára a Partnerszervezetnél egyébként irányadó rend szerint igazolni.

18. A Hallgató határidő nélkül köteles megőrizni a duális képzési gyakorlatban való részvétele során vagy azzal összefüggésben tudomására jutott, a Partnerszervezetre, vagy annak tevékenységére, működésére, gazdálkodására, műszaki megoldásaira, üzleti partnereire vonatkozó adatokat, tényeket, információkat (összességében: információk), azokat a Hallgató kizárólag a Partnerszervezet által engedélyezett módon, mértékben és célból használja fel, azokat illetéktelenül harmadik személy tudomására nem hozhatja, illetve azokkal semmilyen módon nem élhet vissza. Amennyiben a Hallgató az általa készítendő szakdolgozatban a Partnerszervezetre vonatkozó bármilyen információt felhasznál, a szakdolgozat – a felsőoktatási intézményen belüli felhasználás kivételével –, a Partnerszervezet engedélyével publikálható.

19. A Hallgató által a gyakorlati képzés ideje alatt készített bármely dokumentum a Partnerszervezet tulajdonát képezi és azt a Partnerszervezet szabadon, minden ellenszolgáltatás nélkül bármikor jogosult felhasználni.

20. Amennyiben a duális képzési gyakorlat során a Partnerszervezetnél a hallgatót baleset éri, a balesettel kapcsolatos kivizsgálásra, bejelentésre és nyilvántartásra vonatkozó kötelezettség a Partnerszervezetet terheli. A Partnerszervezet a balesettel kapcsolatos kivizsgálásba köteles bevonni az Intézményt, illetőleg annak erre kijelölt megbízottját.

21. A Partnerszervezet jogosult egyoldalúan, azonnali hatállyal megszüntetni a jelen szerződést, amennyiben a Hallgató a duális képzési gyakorlatban való részvételére irányadó, jelen szerződésben megállapított szabályokat megszegi, vagy ha a Partnerszervezet jogos gazdasági érdekeit sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít, vagy ha a Partnerszervezetnek vagy harmadik személynek a duális képzési gyakorlatban való részvételével kapcsolatban kárt okoz.

22. A Partnerszervezet jogosult a jelen szerződést felmondással megszüntetni, amennyiben a Partnerszervezet és az Intézmény által megkötött, a duális képzési gyakorlat megvalósítására vonatkozó együttműködési megállapodás megszüntetésre kerül.

23. A Partnerszervezet jogosult a jelen szerződést felmondással megszüntetni, amennyiben a Hallgató hallgatói jogviszonya megszűnik, továbbá ha a hallgató a hagyományos képzési formára tér át.

24. Amennyiben a képzés ideje alatt a Partnerszervezet megszűnik/csődbe megy, vagy a minősítő eljárás során lekerül a gyakorlati képzőhelyek listájáról, a Hallgató jelentkezhets más, minősített és nyilvántartásba vett duális gyakorlati képzőhelyre, amelynek van kapacitása a Hallgató fogadására; vagy folytathatja a képzést hagyományos, nem duális formában.

25. A Felek tudomásul veszik, hogy a hallgatói munkaszerződésre az Nftv. eltérő rendelkezése hiányában, a jelen szerződésben nem érintett egyéb kérdésekre a Munka Törvénykönyve (Mt.) rendelkezéseit kell alkalmazni azzal együtt, hogy a Felek rögzítik, a jelen szerződéssel közöttük nem jön létre az Mt. szerinti munkaviszony.

26. A Felek megállapodnak, hogy jelen szerződés alapján a partnerszervezetnek nem áll fenn arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a duális képzési gyakorlat befejezését, illetőleg az oklevél megszerzését követően a hallgatót munkaviszony keretében foglalkoztassa, illetve számára munkaszerződés megkötésére ajánlatot tegyen. Ezzel egyezően, a hallgatót nem terheli semmiféle olyan kötelezettség, hogy a duális képzési gyakorlat befejezését, illetőleg az oklevél megszerzését követően a partnerszervezettel munkaviszonyt létesítsen.

27. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben az Nftv., az Mt. és a Ptk., továbbá a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet rendelkezései az irányadóak.

....., 20..... (általános felvételi eljárásban felvett hallgató esetében legkésőbb szeptember 30., keresztféléves felvételi eljárásban felvett hallgató esetében február 28.)

.....

A Partnerszervezet képviselője

.....

Hallgató

4.7. Hallgatói munkaszerződés módosítása (minta)

HALLGATÓI MUNKASZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA

amely létrejött egyrészről

.....
Képviseli:
Székhelye:
Adószáma:
Statisztikai számjele:
Cégjegyzékszám:
Tel./Fax száma:
Kapcsolattartó neve:
Kapcsolattartó e-mail címe:
A szakmai felelős neve:
– továbbiakban: Partnerszervezet –

másrészről

Hallgató neve:
Hallgató születési neve:
Hallgatói azonosító száma:
Anyja neve:
Születés helye:
Születés ideje:
Lakcíme:
TAJ száma:
Adóazonosító jele:
Bankszámlaszáma:
Elérhetősége: minta@....., +36.....
– továbbiakban: Hallgató –

– továbbiakban együttesen: Felek – között (helyen és napon) létrejött hallgatói munkaszerződést Felek jelen megállapodásban közös akaratukkal módosítják.

1. Felek a közöttük létrejött hallgatói munkaszerződés ... pontját az alábbiak szerint módosítják:¹⁴

„.....”

2. A hallgatói munkaszerződés további rendelkezéseit jelen módosítás nem érinti, azok változatlan tartalommal továbbra is hatályban maradnak.

....., 20... ..

.....
A Partnerszervezet képviselője

.....
Hallgató

¹⁴ Az érintett szakasz módosítható, illetve a módosításba bevont szakaszok száma bővíthető.

**4.8. Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése
a partnerszervezet részéről (minta)**

**HALLGATÓI MUNKASZERZŐDÉS
AZONNALI HATÁLYÚ MEGSZÜNTETÉSE**

Tisztelt!

Értesítem, hogy Partnerszervezetünknel 20..... napjától kezdődően fennálló hallgatói munkaviszonyát a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (Mt.) 78. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a mai napon azonnali hatályú felmondással megszüntetem.

A felmondás indokolása:¹⁵

.....

Tájékoztatom, hogy munkabérét, egyéb járandóságait, valamint a munkaviszony megszűnésére vonatkozó igazolásokat a hallgatói munkaviszony megszűnésétől számított legkésőbb ötödik munkanapon veheti át.

Kérem, hogy a munkaköre átadását az erre előírt rendben teljesítse, folyamatban lévő ügyeiről a Partnerszervezet által kijelölt munkavállalót maradéktalanul tájékoztassa, a munkavégzés során használatra átvett eszközöket, felszerelési tárgyakat a mai napon adja le. A Partnerszervezet részéről az átadásra, illetve az elszámolásra kijelölt személy:

Tájékoztatom, hogy az Mt. 287. § szerint, amennyiben a munkaviszonya megszüntetését jogellenesnek tartja, jelen felmondás közlésétől számított 30 napon belül keresettel fordulhat az illetékes közigazgatási és munkaügyi bírósághoz.

....., 20.....

.....

Partnerszervezet képviselője

A hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetéséről szóló dokumentumot átvettem.

....., 20.....

.....

Hallgató

¹⁵ Az indokolásnak szervesen kapcsolódnia kell az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglaltakhoz. Az indokolásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy igazolja az azonnali felmondás jogszerű alkalmazását.

4.9. Hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetése a hallgató részéről (minta)

HALLGATÓI MUNKAJOGVISZONY AZONNALI HATÁLYÚ MEGSZÜNTETÉSE

Tisztelt!

Alulírott, a (felsőoktatási intézmény) duális képzésben részt vevő hallgatójaként a Partnerszervezetnél 20..... napjától kezdődően fennálló hallgatói munkaviszonyomat a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (Mt.) 78. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a mai napon azonnali hatályú felmondással megszüntetem.

A felmondás indokolása:¹⁶

.....

Kérem, hogy intézkedjen a hallgatói munkaviszonyom megszűnésének időpontjáig járó munkabér és egyéb járandóságok – legkésőbb a hallgatói munkaviszonyom megszűnésétől számított ötödik munkanapon történő – kifizetéséről, valamint a munkaviszony megszűnésére vonatkozó igazolások kiadásáról.

Kérem, tegye lehetővé, hogy a mai napon munkakörömet az előírt rendben átadhassam, illetve a munkavégzés során használatra átvett eszközöket, felszerelési tárgyakat leadhassam.

....., 20.....

.....

Hallgató

A hallgatói munkaszerződés azonnali hatályú megszüntetéséről szóló dokumentumot átvettem.

....., 20.....

.....

Partnerszervezet képviselője

¹⁶ Az indokolásnak szervesen kapcsolódnia kell az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglaltakhoz. Az indokolásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy igazolja az azonnali felmondás jogszerű alkalmazását.

4.10. Hallgatói munkaszerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése (minta)

MEGÁLLAPODÁS

HALLGATÓI MUNKAJOGVISZONY KÖZÖS MEGEGYEZÉSEL TÖRTÉNŐ MEGSZÜNTETÉSÉRŐL

amely létrejött egyrészről

.....
Képviseli:
Székhelye:
Adószáma:
Statisztikai számjele:
Cégjegyzékszám:
Tel./Fax száma:
Kapcsolattartó neve:
Kapcsolattartó e-mail címe:
A szakmai felelős neve:
– továbbiakban: Partnerszervezet –

másrészről

Hallgató neve:
Hallgató születési neve:
Hallgatói azonosító száma:
Anyja neve:
Szül. helye:
Szül. ideje:
Lakcíme:
TAJ száma:
Adóazonosító jele:
Bankszámlaszáma:
Elérhetősége: minta@....., +36.....
– továbbiakban: Hallgató –

– továbbiakban együttesen: Felek – között, alulírott helyen és időben, a következő feltételekkel.

1. A Partnerszervezet és a Hallgató egybehangzó kijelentéssel megállapodnak abban, hogy a közöttük napján létrejött hallgatói munkaszerződést a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 64.§ (1) bekezdés a) pontja alapján napjával közös megegyezéssel megszüntetik.

2. Partnerszervezet jelen megállapodás aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy az Mt. 80.§ (2) bekezdés alapján legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól, egyébként legkésőbb a munkaviszony megszűnésétől számított ötödik munkanapon a Hallgató munkabérét és egyéb járandóságait megfizeti, valamint Hallgató részére kiadja a hallgatói munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

3. Hallgató jelen megállapodás aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy birtokában lévő, a Partnerszervezet által számára leltár szerint kiadott anyagokat, eszközöket átadás-átvételi jegyzőkönyvvel legkésőbb a hallgatói munkaviszony megszűnésének napján átadja a Partnerszervezetnek.

4. Hallgató jelen megállapodás aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy munkaköri feladatait a folyamatban lévő ügyeinek pontos megjelölésével maradéktalanul átadja a Partnerszervezet által kijelölt munkavállalónak, valamint az átadás-átvétel megtörténtét aláírásával és dátummal ellátott jegyzőkönyvben rögzíti.

5. Hallgató jelen megállapodás aláírásával általános titoktartási kötelezettsége alapján kötelezettséget vállal arra, hogy a munkaviszony fennállása alatt tudomására jutott, üzleti titoknak minősülő információkat nem hozza más tudomására, valamint a hallgatói munkaviszony megszűnését követően is tartózkodik minden olyan magatartástól, amely a Partnerszervezet megítélését csorbíthatja, illetve azt hátrányosan befolyásolhatja.

6. Felek egybehangzóan kijelentik, hogy egymással szemben – a jelen megállapodásban szabályozottakon túlmenően – egyéb igényük nincs.

7. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben az Mt., valamint az Nftv. hallgatói munkaszerződésre irányuló rendelkezései az irányadóak.

8. Felek ezen megállapodást, mint akaratukkal mindenben egyezőt írták alá.

....., 20.....

.....

Hallgató

.....

Partnerszervezet képviselője

4.11. Gyakorlati értékelőlap (minta)

DUÁLIS KÉPZÉSI GYAKORLATRA VONATKOZÓ HALLGATÓI ÉRTÉKELŐLAP

1. A Hallgató adatai

Hallgató neve:
Anyja neve:
Születési ideje:
Neptun kód:
Szak:
Évfolyam:

2. A duális képzési gyakorlat alapadatai

A Partnerszervezet neve:
A Partnerszervezet címe:
A duális képzési gyakorlat kezdete:
A duális képzési gyakorlat várható befejezése:

3. A Partnerszervezet duális kapcsolattartójának alapadatai

Neve:
Beosztása:
Email címe:
Telefonszáma:

4. A duális képzési gyakorlat során elvégzett feladat(ok) bemutatása

A feladat(ok) megnevezése:
A feladat(ok) rövid leírása:

5. A hallgató teljesítményének értékelése

(1 = egyáltalán nem felelt meg, 5 = tökéletesen megfelelt)

	1	2	3	4	5
Kapcsolatteremtő képesség					
Együttműködés, alkalmazkodás					
Kezdeményezőkézség					
Munkához való hozzáállás					

	1	2	3	4	5
Feladatmegoldásokban értékelő és önértékelő magatartás					
Innovációs készség					
Anyag-eszköz-technológia ismeret					
Gyakorlati jártasság					
Elvégzett munka színvonala, minősége					

6. A hallgató teljesítményének szöveges értékelése

....., 20.....

.....
Partnerszervezet képviselője

4.12. Haladási napló (minta)

HALADÁSI NAPLÓ

Duális képzési hallgató neve:

Duális képzési gyakorlat neve:

Partnerszervezet:

Partnerszervezeti mentor:

Időpont	Óra sorszáma	Feldolgozott téma	Oktató aláírása	Megjegyzés

Lezárva napján.

.....

Partnerszervezet képviselője